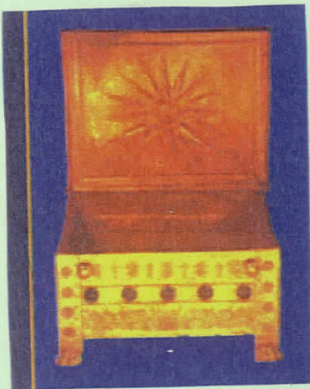

ΕΡΓΑΣΙΑ
ΤΟΝ ΜΑΘΗΤΟΝ.
ΤΗΣ Δ' ΤΑΞΗΣ
ΤΟΥ 16^{ου} ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΒΕΡΟΙΑΣ

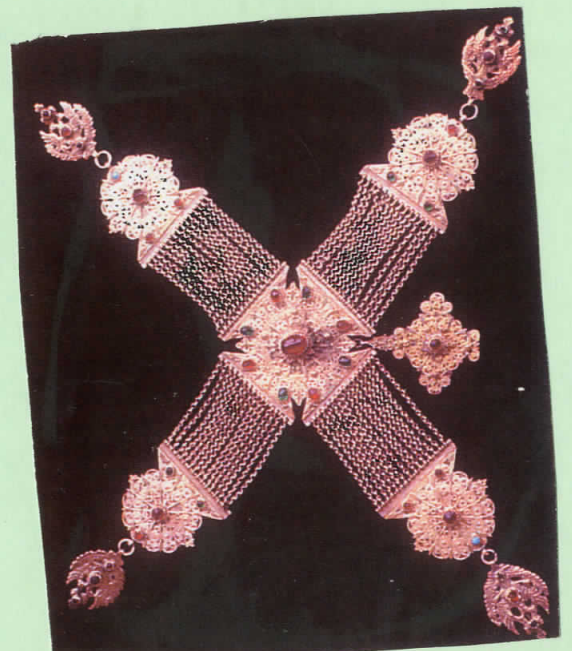
Ο ΝΟΜΟΣ ΜΑΣ

ΟΙ ΠΟΛΕΙΣ ΤΟΥ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ

Η ΠΑΡΑΔΟΣΗ

ΤΑ ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ

Ζέρβας Γεώργιος
Πραπαθέσης Γρηγόριος
Τσέος Στέφανος
Σούμπουρος Σωτήριος
Χατζηγεωργίου Ανδρέας
Λόικο Ερικήλα
Μητσάκη Κυριακή
Μπαρμπαρούση Μαρία
Νάτση Σοφία
Τρικαλοπούλου Μαρία
Φραγκιουδάκη Δέσποινα
Χαϊδάρογλου Ραφαέλα

Η δασκάλα μας
Νούρη Μαρία

Σχ. έτος 2007-2008

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ζούρε στην Ημαθία της απέραντης ομορφιάς
της φύσης και της γης.

Ζούρε στον ευλογημένο τόπο. Λέον τόπο που
φύση και ιστορία έσφιξαν χιλιάδες χρόνια
πριν. Στους ανατολικούς πρόποδες του μεγαληροπούς
Βερβίου πλάι στα φυσικά Πιέρια Όρη Σεδιηλώ
νει την ανεπιζήδευτη ομορφιά της, η πρωτεύουσα
της Ημαθίας η Βέροια.

Στα πόδια της εκκείνεται η καταπράσινη
πεδιάδα της Καρπανίας για να συναντήσει τα
γαλάζια νερά του Αλιάκμονα.

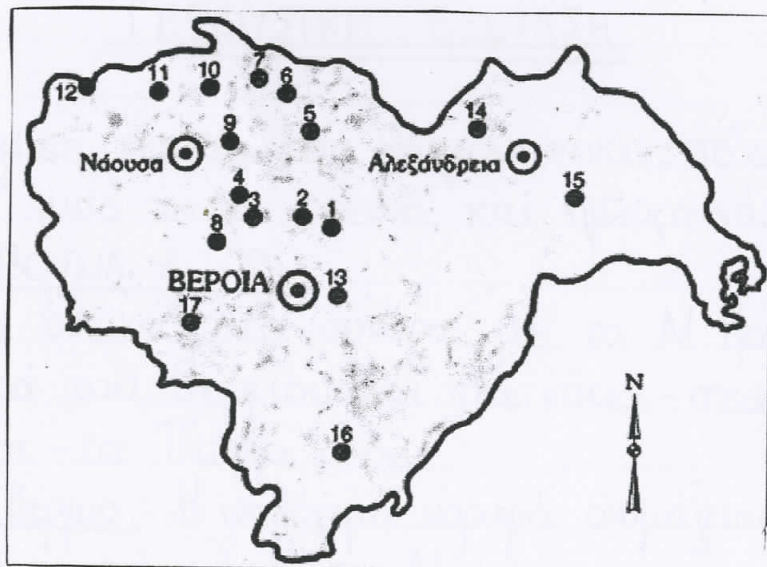
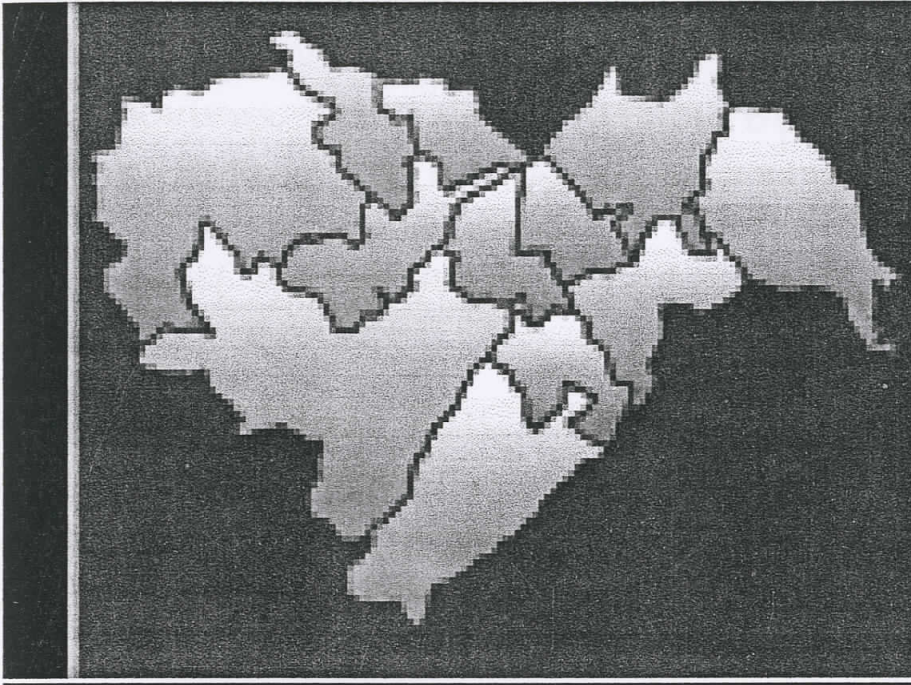
Εδώ τα απομεινάρια του παρελθόντος της
αρχαίας Βέροιας - κοντά στη Βεργίνα, τις αρχαίες
Αιγές - το κέντρο του αρχαίου Μακεδονικού Πολι-
τισμού - ζωντανεύουν τη λαμπρή ιστορία της
περιοχής.

Κολυμβήθρα και χωνευτήρι επιδροφών, φύλων
λαών και πολιτισμού, η Ημαθία ενσωμάτωσε ήθη
και έθιμα, παραδόσεις και θρησκείες στον καρβά
ενός πλούσιου πολιτισμικά παρελθόντος.

Στην εργασία μας προσπαθήσαμε να σας δώσουμε
με πολλή αγάπη και υπεργράνεια (πιστέψτε μας
απόλυτα δικαιολογημένη) μία εικόνα του τόπου μας.

Μαρία
Μπαρμπάρουση

ΧΑΡΤΗΣ ΝΟΜΟΥ ΗΜΑΘΙΑΣ

Ο ΝΟΜΟΣ ΗΜΑΘΙΑΣ

Ο Ν. Ημαθίας βρίσκεται στην Κεντρική Μακεδονία. Γειτονεύει βόρεια με το Ν. Πέλλας, νότια με το Ν. Πιερίας και νοτιοανατολικά, ανατολικά με τον Ν. Θεσσαλονίκης - ένα μικρό μέρος βρέχεται από το Θερμαϊκό Κόλπο - και δυτικά, νοτιοδυτικά με το Ν. Κοζάνης.

ΟΝΟΜΑΣΙΑ

Το όνομα Ημαθία είναι αρχαιότατο. Πρώτος την αναφέρει ο Όμηρος. Οι γλωσσολόγοι λένε ότι σημαίνει πεδιάδα αμμουδερή.

Σύμφωνα με άλλους η ονομασία έχει σχέση με το μυθικό βασιλιά της Αιθιοπίας Ημαθίωνα ή με τις Ημαθίδες κόρες του βασιλιά της Ημαθίας Πιέρου.

ΓΕΟΦΥΣΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ

Η μισή έκταση του Νομού είναι: πεδινό έδαφος και το άλλο μισό είναι ορεινό και ημιορεινό.

ΒΟΥΝΑ ή ΟΡΗ:

Στα δυτικά - στα σύνορα με το Ν. Κοζάνης - βρίσκεται η οροσειρά του Βερμίου και στα νότια - στα σύνορα με το Ν. Πιερίας - τα Πιέρια όρη.

α) Το Βέρμιο: Η ψηλότερη κορυφή ονομάζεται Τσανακτση (υψ. 2052μ) βρίσκεται πάνω από τη Νάουσα.

Λίγα λόγια για τον νομό Ημαθίας.

Ο Νομός Ημαθίας ιδρύθηκε με τον Α.Ν.
Σήμερα διέπεται από τις διατάξεις του Ν228/94
όπως αυτές τροποήθηκαν, συμπληρώθηκαν και
ισχύουν μέχρι σήμερα, από το Π.Δ 30/96
"Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης" και το
Ν2539/97 "Συγκρότηση της Πρωτοβάθμιας Τοπικής
Αυτοδιοίκησης". Υπόκειται διοικητικά στην Περιφέρεια
Κεντρικής Μακεδονίας, έχει πρωτεύουσα τη Βέροια
και διαιρείται σε 12 δήμους. Η έκτασή του είναι 1701
τετραγωνικά χιλιόμετρα και ο πληθυσμός του
ανέρχεται στις 144.172 κατοίκους **ΑΠΟΓΡΑΦΗ**
ΕΣΥΕ 20012.

έρχεται

ΔΗΜΟΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ	ΑΠ. ΠΑΥΛΟΣ
ΑΝΘΕΜΙΩΝ	ΒΕ. ΡΓΙΝΑΣ
ΑΝΤΙΓΟΝΙΔΩΝ	ΒΕ. ΡΟΙΑ
ΔΟΒΡΑ	ΜΕΛΙΚΗΣ
ΕΙΡΗΝΟΥΠΟΛΗΣ	ΝΑΟΥΣΑΣ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΔΟΣ	ΠΛΑΤΕΟΣ

Η ΜΑΘΙΑ

Ημαθία, η (αρχ.) 1) (από έμμαθος=άμμος) παλαιά ονομασία της κεντρικής Μακεδονίας ανάμεσα στον Αλιάκμονα και τον Αξιό. Ο Όμηρος (Ιλ. = 226) τη χαρακτηρίζει «ερατεινή». Ο Πτολεμαίος αναφέρει την Ημαθία ανάμεσα σε 13 άλλα αστικά κέντρα της Μακεδονίας (Έδεσσα, Βέροια, Πέλλα κ.λπ.). Ο Πολύβιος τοποθετούσε στην Ημαθία τη χώρα των Παίωνων. Αργότερα η ονομασία αυτό δόθηκε σε ολόκληρη τη Μακεδονία, ιδίως από τους ποιητές. Επώνυμος της Ημαθίας ήταν ο ήρωας Ημαθίων. - 2) μεταγενέστερη ονομασία της θρακικής πόλης Θισύμης.

Η επαρχία Ημαθίας είναι μία από τις πιο ανεπτυγμένες αγροτικές περιοχές της ηπειρωτικής Ελλάδας. Τα εύφορα πεδινά εδάφη, τα άφθονα νερά και οι κλιματικές συνθήκες, σε συνδυασμό με τα μεγάλα αποδηραντικά και εγχελοβελτιωτικά έργα που εκτελέστηκαν, επέτρεψαν την αναδιάρθρωση των καλλιεργειών και τη μεγάλη αύξηση της παραγωγής. Το γεγονός αυτό ώθησε στην ίδρυση διάφορων βιομηχανιών επεξεργασίας και εμβελτισμού των αγροτικών προϊόντων, αλλά και άλλων βιομηχανικών μονάδων, όπως είναι το εργοστάσιο Σάχαρης στο Πλάσι, τα εργοστάσια γαλακτομικών προϊόντων στην Αλεξάνδρεια κ.λπ. Ανεπτυγμένη είναι και η κτηνοτροφία της επαρχίας. Η επαρχία Ημαθίας είναι η μόνη γεωργοκτηνοτροφική περιοχή της Ελλάδας, ο πληθυσμός της οποίας εμφανίζει συνεχή αύξηση από το 1940 και μετά. Αυτή οικονομική και πληθυσμική ανάπτυξη της αποτελεί παράδειγμα για το πόσο μπορεί να επιτευχθεί στις άλλες οικονομικά καθυστερημένες επαρχίες της χώρας, αν τα εδάφη τους αξιοποιηθούν με τα κατάλληλα έργα.

Ιστορικά στοιχεία

Η ιστορία της Ηραθίας είναι συνδεδεμένη με όλες τις φάσεις της Ελληνικής Ιστορίας. Ο σημερινός νομός αντιστοιχεί με την αρχαία περιοχή που αναφέρεται με αυτό το όνομα ήδη από τον Όμηρο. Η Ηραθία είναι μία από τις αρχαιότερες κατοικημένες περιοχές της Ελλάδας. Ο προϊστορικός οικισμός της Νέας Μικροβήδειας χρονολογήθηκε στα 6.250 π.Χ και είναι ένας από τους παλαιότερους αγροτικούς συνοικισμούς της Ελλάδας και όλης της Ευρώπης. Η Ηραθία, που σπραινει «η αβρουδερή ακρογιαλιά», ήταν ο πρώτος σταθμός της εμφάνισης των Αρχαίων Μακεδόνων, που κινούνταν προς τα βόρεια ψάχνοντας για καινούργια θη και παρέφεινε ως το τέλος η καρδιά του κράτους τους. Στα πανάρχαια χρόνια το όνομα Ηραθία χαρακτηριζε την ευρύτερη περιοχή ανάμεσα στα ποτάμια Αξιός και Αλιάκμων.

Μαρία Μπαρβαρούση.

Παρουσιάζουμε τον τόπο μας

Η Ημαθία είναι τόπος με μεγάλη ιστορία, γι' αυτό και έχει πολλά αξιοθέατα. Θα πρότεινα στους μαθητές να επισκεφτούν τους βασιλικούς τάφους στο μουσείο της Βερχίνας καθώς και τη σχολή του Αριστοτέλη και την αρχαία Μίεζα που βρίσκονται κοντά στη Νάουσα.

Επίσης θα τους πρότεινα να επισκεφτούν κάποιες ιστορικές μονές όπως τη Σκήτη του Τιμίου Προδρόμου και την Παλαχία Σουμελά.

Ακόμη θα αξίζει να γνωρίσουν και τη βυζαντινή Βέροια: Το βυζαντινό μουσείο, την παλιά Μητρόπολη την εκκλησία του Χριστού και τις άλλες βυζαντινές εκκλησίες της πόλης μας.

Τέλος θα πρότεινα να επισκεφτούν το θήμα του Αποστόλου Παύλου, όπου ο Απόστολος Παύλος κήρυξε το ευαγγέλιο πριν από 2000 χρόνια περίπου.

Δέσποινα
Φραγκιουσάκη

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ ΤΗΣ ΗΜΑΘΙΑΣ

Από τα πανάρχαια χρόνια η γη της Μακεδονίας αποτέλεσε κέντρο ανάπτυξης πολλών πολιτισμών. Τα ευρήματα που έχουν ανακαλυφθεί σε όλη σχεδόν την περιοχή του Νομού Ημαθίας καταμαρτυρούν την πλούσια πολιτιστική κληρονομιά που έχουμε δεχθεί από τους προχόνους μας. Οι ανακαλύψεις ξεκινούν από την 3η χιλιετία π.χ. με τα φραύρια και νεκροταφεία στην περιοχή ανατολικά των Πιερίων, συνεχίζονται στην εποχή των αρχαίων Μακεδόνων με πολύ σημαντικά ευρήματα όπως τα βασιλικά ανάκτορα και οι τάφοι των αρχαίων μακεδόνων βασιλέων στην Βεργίνα, οι τάφοι της Κρίσεως, Λύσωνας, και Καλλικλέους, Ανθεμίων και του Κινχ στα Λευκάδια, αλλά και η σχολή του Αριστοτέλη στη Μίεζα όπου ο αρχαίος φιλόσοφος δίδαξε τον Μέγα Αλέξανδρο. Στον ίδιο χώρο ανασκαφθηκε και το αρχαίο θέατρο που είναι ένα πραγματικό σπουδαίο και απόδειξη της άνθησης του πολιτισμού της εποχής.

ΤΑ ΑΝΑΚΤΟΡΑ ΚΑΙ ΟΙ ΒΑΣΙΛΙΚΟΙ ΤΑΦΟΙ ΤΗΣ ΒΕΡΓΙΝΑΣ

Στην περιοχή αυτή υπήρξε η παλιά πρωτεύουσα του αρχαίου Μακεδονικού κράτους, οι ΑΙΓΕΣ. Εδώ υπάρχουν τα Ανάκτορα, το αρχαίο θέατρο και οι Βασιλικοί Τάφοι.

Ο τάφος του Φιλίππου με τα μοναδικής αξίας ευρήματά του (χρυσή λάρνακα, υδρία, σφαιρίδια, ασπίδα κ.α.), που αποτελούν στοιχεία παγκόσμιας ακτινοβολίας. Ο χώρος των βασιλικών Τάφων με τα στέγαστρα του, είναι ιδιαίτερα επιβλητικός για τον επισκέπτη.

Στέφανος

Γρηγόρης

Τα αξιοθέατα και οι άνθρωποι του τόπου μας.

Ο τόπος μας ξεχωρίζει για τις φυσικές ομορφιές του, για τους αρχαιολογικούς χώρους και τις σημαντικές βυζαντινές εκκλησίες της. Η φυσική ομορφιά της Ημαθίας είναι ο μεγαλύτερος ελληνικός ποταμός, Αλιάκμονας, με το μεγάλο φράγμα του που χωρίζει τα δύο κατάφυτα βουνά το Βέρμιο και τα Πέπλα. Στο βουνό Βέρμιο είναι γνωστά τα χιονοδρομικά κέντρα του Σελίου και των τριών-πέντε πηγαδιών. Αρχαιολογικοί τόποι είναι από τα προϊστορικά χρόνια η Νέα Νικομήδεια όπου βρέθηκαν ίχνη ζωής 7.000 ετών. Στη σημερινή Βεργίνα ήταν η πρώτη πρωτεύουσα των αρχαίων Μακεδόνων οι Αιχές, όπου βρέθηκαν οι βασιλικοί τάφοι

το θέατρο και πολλά άλλα, που φέρνουν την περιοχή μας στην πρώτη γραμμή του αρχαιολογικού ενδιαφέροντος. Άλλα αξιόλογα έργα είναι στην περιοχή Κοπανού οι μεγάλοι θολωτοί Μακεδονικοί τάφοι με ελληνικές επιγραφές και δείγματα αρχαίας ζωγραφικής. Στην ίδια περιοχή υπάρχει η σχολή του Αριστοτέλη. Σ' αυτή την σχολή μαθήτευσε ο Μεγας Αλέξανδρος κοντά σε έναν από τους μεγαλύτερους φιλόσοφους όλων των εποχών, τον Αριστοτέλη. Υπάρχει επίσης εδώ στη γελτονιά μας το Βήμα του Αποστόλου Παύλου. Επίσης έχουμε πολλά μοναστήρια και εκκλησίες Βυζαντινού ρυθμού που προσκαλούν μεγάλο ενδιαφέρον στους επισκέπτες. Επίσης υπάρχει στη Βέραια Βυζαντινό μουσείο και αρχαιολογικό.

Στην περιοχή της Κυριώτισσας, η παλιά πόλη ξαναζωντάνεψε μετά από τις αναπαλαιώσεις των διατηρητέων σπιτιών, πολλά από τα οποία λειτουργούν σήμερα ως καβέρνες, ουζερί, καφέ και μπαρ. Από τις παραδοσιακές χεύσεις της Βέροιας φημίζεται το ρεβανί της (από το 1886) και τα λαχταριστά φρέσκα φρούτα της, κυρίως τα ροδάκινα.

Η Βέροια ήταν ανέκαθεν πόλη με πλούσια πολιτιστική παράδοση. Τον Οκτώβριο του 1999 εκχαινιάστηκε το νέο Πολιτιστικό και Συνεδριακό Κέντρο ο ΧΩΡΟΣ ΤΕΧΝΩΝ, συμπληρώνοντας την ήδη υπάρχουσα πολιτιστική υποδομή που διέθετε η πόλη. Η σύνδεση του νέου χώρου με το υφιστάμενο πολιτιστικό κέντρο, τη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών, δημιουργεί ένα μοναδικό για τα δεδομένα της Περιφέρειας συγκρότημα, με 2 αίθουσες θεάτρου, χώρους πολλαπλών δυνατοτήτων, με μια άρτια και υψηλών προδιαγραφών υποστήριξη ικανούς να φιλοξενήσουν και συνέδρια. Στη Βέροια εξάλλου, λειτουργεί από το 1983 το Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο (ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ) με ένα πλούσιο θεατρικό παρελθόν και παράλληλες δραστηριότητες.

Μαρία Τρικάλοπούλου

Το νέο Δημαρχείο Βέροιας, στεγάζεται σε ένα ανακαινισμένο νεοκλασικό κτίριο του τέλους του 19ου αιώνα και βρίσκεται στην καρδιά της πόλης. Το υψηλής αισθητικής κτίριο, φιλοξένησε για ένα σχεδόν αιώνα το Ελληνικό Γυμνάσιο, συμβάλλοντας έτσι στην παιδεία πολλών γενεών Βεροϊέων. Από το 1996 και με τη σύμφωνη γνώμη της τοπικής Μητροπόλεως, αποφασίστηκε να στεγαστεί το Δημαρχείο, τη πόλης. Η Βέροια πρώτη φορά στην ιστορία της, έχει πλέον το ιδιόκτητο Δημαρχείο της.

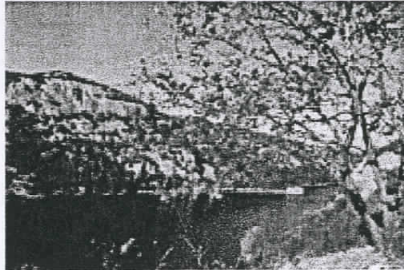
Ο επισκέπτης μπορεί σε 10 λεπτά, από τη Βέροια, να βρεθεί στη Βεργίκα. Εκεί, όπου στα χώματα της Ημαθίας, χτίστηκε η πρώτη πρωτεύουσα του Μακεδονικού Βασιλείου, οι Αιχές, στο ύψωμα του σημερινού χωριού, που ανακάλυψε ο Μανόλης Ανδρόνικος. Κάτω από τεράστιο τύμβο, βρέθηκε ασύλητος ο τάφος του Φιλίππου με τις χρυσές λάρνακες, τα βασιλικά όπλα, την πολυτίμη κλίνη, τα ασημένια και χαλκίνα σκεύη. Η τοιχογραφία με το βασιλικό κυνήγι άγριων ζώων που διακοσμεί την πρόσοψη του μνημείου είναι ένας μοναδικός πίνακας αρχαίας ζωγραφικής. Οι Αιχές ακόμη και μετά την μεταφορά της πρωτεύουσας του κράτους στην Πέλλα, γύρω στα 400 π.χ. εξακολουθούσαν να είναι ο σεβαστός τόπος της τελευταίας κατοικίας της βασιλικής δυναστείας. Μαρία Τρικαλοπούλου

Αξιοθέατα και φυσικές ομορφιές του νομού

Από τις βασικότερες μορφές ανάπτυξης του εναλλακτικού τουρισμού στην περιοχή της Ημαθίας φαντάζει να είναι ο Φυσιολατρικός τουρισμός και γενικότερα αυτή η μορφή που ως επίκεντρο έχει τις χαρές που προσφέρει στον επισκέπτη το βουνό.

Η επιθυμία φυγής του σύγχρονου Έλληνα από τα αστικά κέντρα και η αναζήτηση δρόμων και τρόπων απόδρασης από την καθημερινότητα και την ρουτίνα, δίνουν στην περιοχή της Ημαθίας ένα συγκριτικό πλεονέκτημα, αφού η φυσική ομορφιά της είναι πραγματικά μοναδική, προσφέροντας στους επισκέπτες ώρες ξεγνοιασιάς και ψυχικής ευφορίας.

Ο πλούσιος υδάτινος πλούτος δημιουργώντας τις προϋποθέσεις για τεράστια δενδροκάλυψη στην περιοχή και οι πανύψηλες κορυφές με τα βουερά ποτάμια και τις ολόδροσες πηγές είναι πραγματικά πόλος έλξης για όποιον επιθυμεί να γνωρίσει την ελληνική φύση σε όλο της το μεγαλείο. Αξίζει να επισκεφθεί κανείς την Ημαθία οποιαδήποτε εποχή του χρόνου, είτε για να απολαύσει τις μωσχόμυριστες βουνοπλαγιές της είτε για να γλιστρήσει με τα χιονοπέδιλά του στα πανέμορφα χιονοδρομικά κέντρα της περιοχής απολαμβάνοντας μια αίσθηση αλπικού τοπίου, τόσο σπάνιου για την πατρίδα μας.

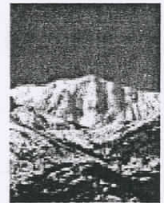
Η περιοχή προσφέρεται για υπαίθριες δραστηριότητες από ορειβατικές διαδρομές στο δίκτυο των ορεινών μονοπατιών που διαπερνούν το διεθνές ορειβατικό μονοπάτι E4, αναβάσεις βουνών, αναρριχήσεις, ποδήλατο βουνού, πτήσεις με αλεξίπτωτο πλαιγιάς - το γνωστό «παραπέντε», κωπηλασία, αλλά και εκδρομές για αναζητήσεις ειδικών βοτάνων και λουλουδιών της περιοχής, ή ακόμη και φωτογραφίες.

Η διαφορετικότητα των εναλλακτικών δραστηριοτήτων που προσφέρει η περιοχή είναι τόσο μεγάλη και πολυσύνθετη που αναγάγει την Ημαθία σε ένα κέντρο ανάπτυξης του φυσιολατρικού τουρισμού.

Ορεινός όγκος Πιερίων

Στον ορεινό όγκο των Πιερίων συναντούμε γραφικά χωριά, πλούσια πολιτιστική παράδοση, μοναδικά φυσικά οικοσυστήματα, ιδανικό μέρος για ορειβασία (Διεθνές Μονοπάτι E4), πεζοδρομία, αγροτουρισμό.

Ορεινός όγκος Βερμίου

Σε υψόμετρο 1500-1900 μ. του Βερμίου, βρίσκεται το Χιονοδρομικό Κέντρο Σελίου, το μεγαλύτερο της χώρας. Το Σέλι συνδυάζει πίστες για τουριστική και αθλητική χιονοδρομία, παιδικές χαρές, πίστες δρόμων αντοχής, μονοπάτια πορείας, ορειβασίας (E4), πλούσιες συνθήκες χιονιού, ελεύθερο ορίζοντα, εκπληκτική ηλιοφάνεια, εύκολη προσπέλαση και άνετους χώρους πάρκινγκ. Διαθέτει όλες τις απαραίτητες τουριστικές εξυπηρετήσεις (αναβατήρες, ξενοδοχεία, εστιατόρια, σχολές σκι κ.λ.π.).

Η περιοχή του Χιονοδρομικού Κέντρου 3-5 Πηγάδια, βρίσκεται σε απόσταση 18 χλμ. από τη Νάουσα, πάνω στις καταπράσινες πλαγιές του Βερμίου, σε υψόμετρο 1400-2052 μ. Η ύπαρξη σημαντικών υδάτινων πόρων που συντελούν στην οργιώδη βλάστηση, το υψόμετρο και οι κλιματολογικές συνθήκες, το καθιστούν ένα από τα καλύτερα Χιονοδρομικά Κέντρα. Το κέντρο περιλαμβάνει καταφύγια, ξενώνες, χώρους με γυμναστήρια και σάουνες, εστιατόρια κ.λ.π. Υπάρχουν πίστες ανάβασης μέτριας έως και μεγάλης δυσκολίας καθώς και πίστες δρόμων αντοχής.

Άγιος Νικόλαος Νάουσας

Μοναδική περιοχή για αναψυχή. Τεράστιο άλσος που το διασχίζει ο ποταμός Αράπιτσα, πάρκα, πράσινο, χώρος για περίπατο, άθληση και ξεκούραση. Διαθέτει Ξενοδοχείο, εστιατόρια, παιδικές χαρές κ.λ.π.

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΣΘΥΜΕΛΑΣ

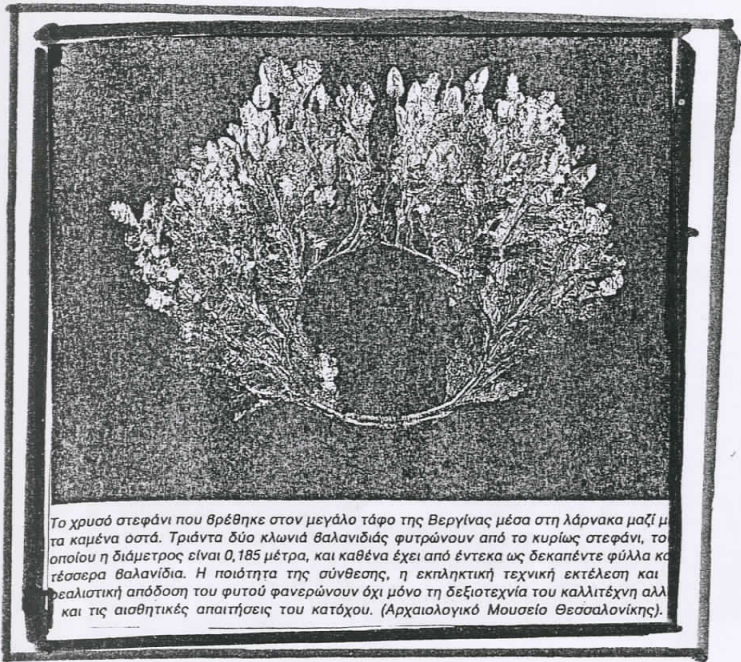
Βρίσκεται στις πλαγιές του Βέρφιου κοντά στο χωριό Καστανιάς. Πρόκειται για μια προσπάθεια αναβίωσης της Περιφέρειας Θρωπόλου. Μόνης τα ερείπια της οποίας βρίσκονται στο όρος Μέλα κοντά στην Τραπεζούντα του Πόντου.

Εδώ φυλάσσεται η περίφημη εικόνα της Παναγίας που σύμφωνα με την παράδοση φιλοτέχνησε ο Ευάγγελος Λουκάς.

Η Μόνη αποτελεί το πνευματικό κέντρο του Ποντιακού Ελληνισμού. Πολλοί για να προσκύσουν τη χάρη της, στο χώρο του μοναστηριού. Υπάρχει ξενώνας με 600 περίπου κλίνες.

Η Βέργια με τις πανέμορφες Βυζαντινές Εκκλησίες της και τα ιστορικά μνησείρια της αποτελεί και κέντρο θρησκευτικό, που έλκει κάθε χρόνο πολλούς επισκέπτες.

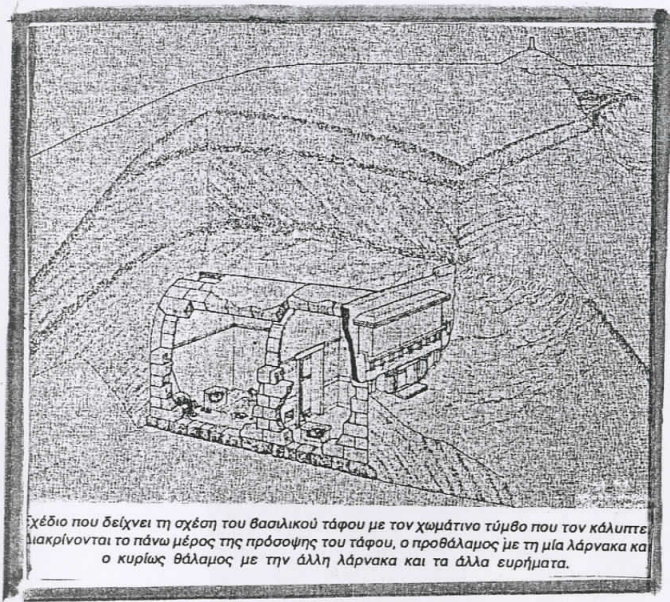
ΡΑΦΑΕΛΑ

Το χρυσό στεφάνι που θρέθηκε στον μεγάλο τάφο της Βεργίνας μέσα στη λάρνακα μαζί με τα καμένα οστά. Τριάντα δύο κλωνιά θαλανιδιάς φυτρώνουν από το κυρίως στεφάνι, το οποίο η διάμετρος είναι 0,185 μέτρα, και καθένα έχει από έντεκα ως δεκαπέντε φύλλα και τέσσερα θαλανιδια. Η ποιότητα της σύνθεσης, η εκπληκτική τεχνική εκτέλεση και η ρεαλιστική απόδοση του φυτού φανερώνουν όχι μόνο τη δεξιότητα του καλλιτέχνη αλλά και τις αισθητικές απαιτήσεις του κατόχου. (Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης).

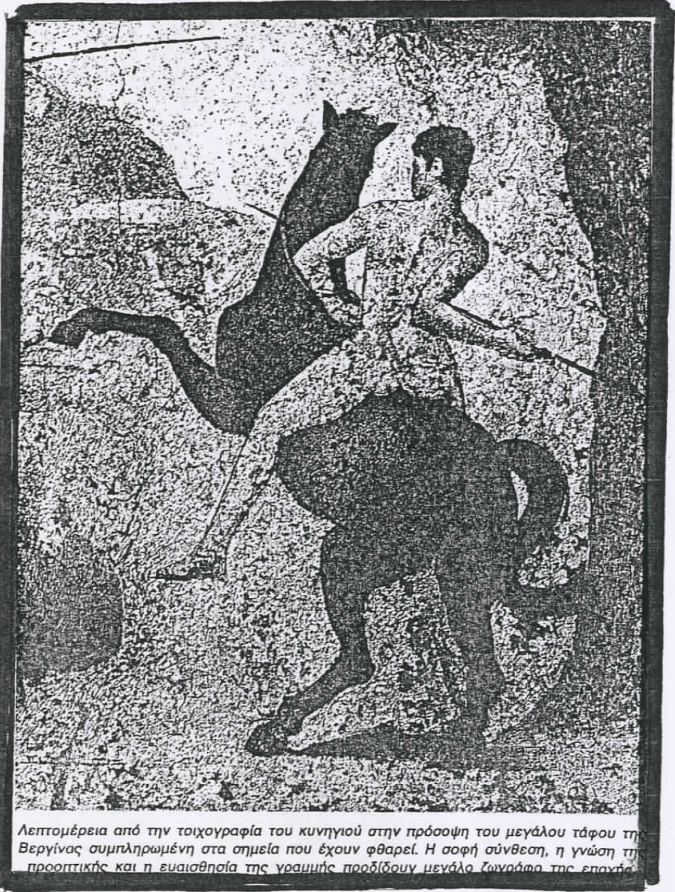
Δύο από τα πολλά ελεφαντοστένια κεφάλια που βρέθηκαν στον τάφο και αποδόθηκαν το επώνυμο στον βασιλιά Φίλιππο Β' και το κάτω στον Μέγα Αλέξανδρο. Το πίσω μέρος είναι επίπεδο για να εφάπτεται στην ξύλινη κλίνη της οποίας ήταν διακόσμηση. Η κορυφή τους συμπληρώνονταν από μαλλιά που ήταν φτιαγμένα από διαφορετικό υλικό. Οι δύο αυτές προσωπογραφίες, αν και έχουν πολύ μικρό μέγεθος (ύψος 0,032 μέτρα), είναι έργα με μνημειώδη χαρακτήρα. (Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης).

Το σχέδιο που δείχνει τη σχέση του βασιλικού τάφου με τον χωμάτινο τύμβο που τον κάλυπτε διακρίνονται το πάνω μέρος της πρόσοψης του τάφου, ο προθάλαμος με τη μία λάρνακα και ο κυρίως θάλαμος με την άλλη λάρνακα και τα άλλα ευρήματα.

Κάτοψη του ανακτόρου της Βεργίνας. Κύρια χαρακτηριστικά του η κεντρική περιστυλιή αυλή και τα συνεχή δωμάτια στις πλευρές που στρέφονται προς το εσωτερικό του κτηρίου.

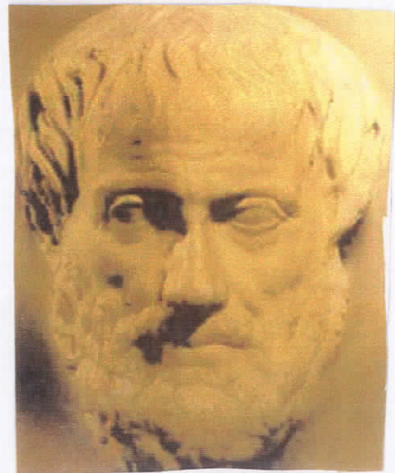
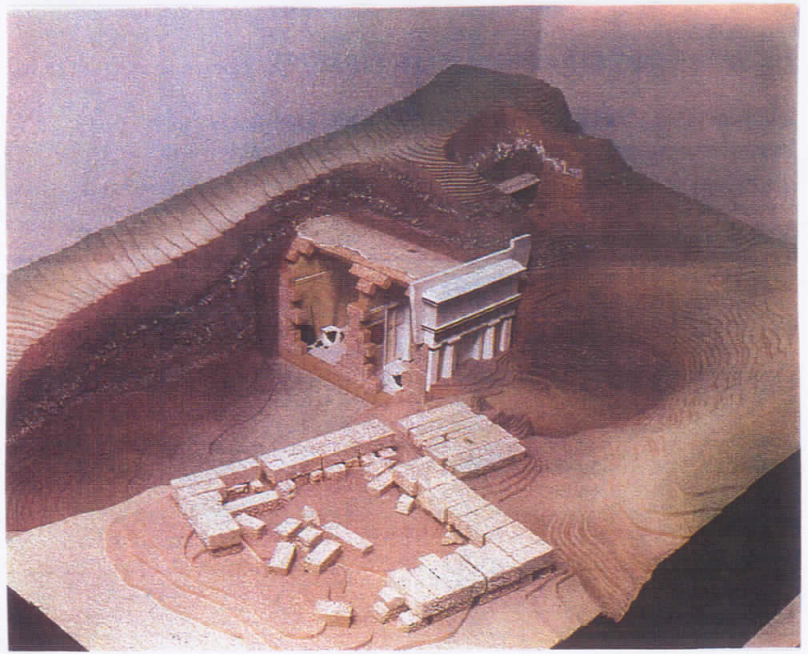
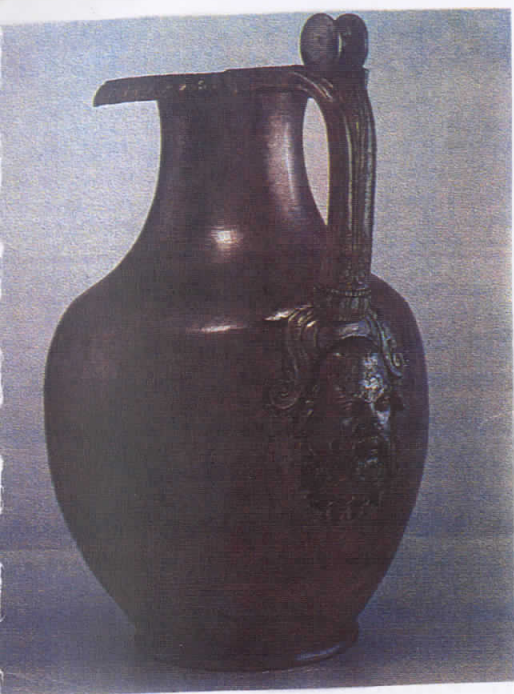

Λεπτομέρεια από την τοιχογραφία του κυνηγιού στην πρόσοψη του μεγάλου τάφου της Βεργίνας συμπληρωμένη στα σημεία που έχουν φθαρεί. Η σοφή σύνθεση, η γνώση της προοπτικής και η ευαισθησία της γραμμής προσδίδουν μεγάλο ενδιαφέρον στην εικόνα.

IMATHIA - HELLAS

ΑΣΧΟΛΙΕΣ

Η Ημαθία είναι από τους πιο παραγωγικούς νομούς της Ελλάδας. Τόσο στην αγροτική οικονομία όσο και στη βιομηχανία παρουσιάζει σημαντική ανάπτυξη. Έχει άφθονα νερά και υπάρχει ανεπτυγμένο αρδευτικό δίκτυο, που ευνοεί την ανάπτυξη της γεωργίας.

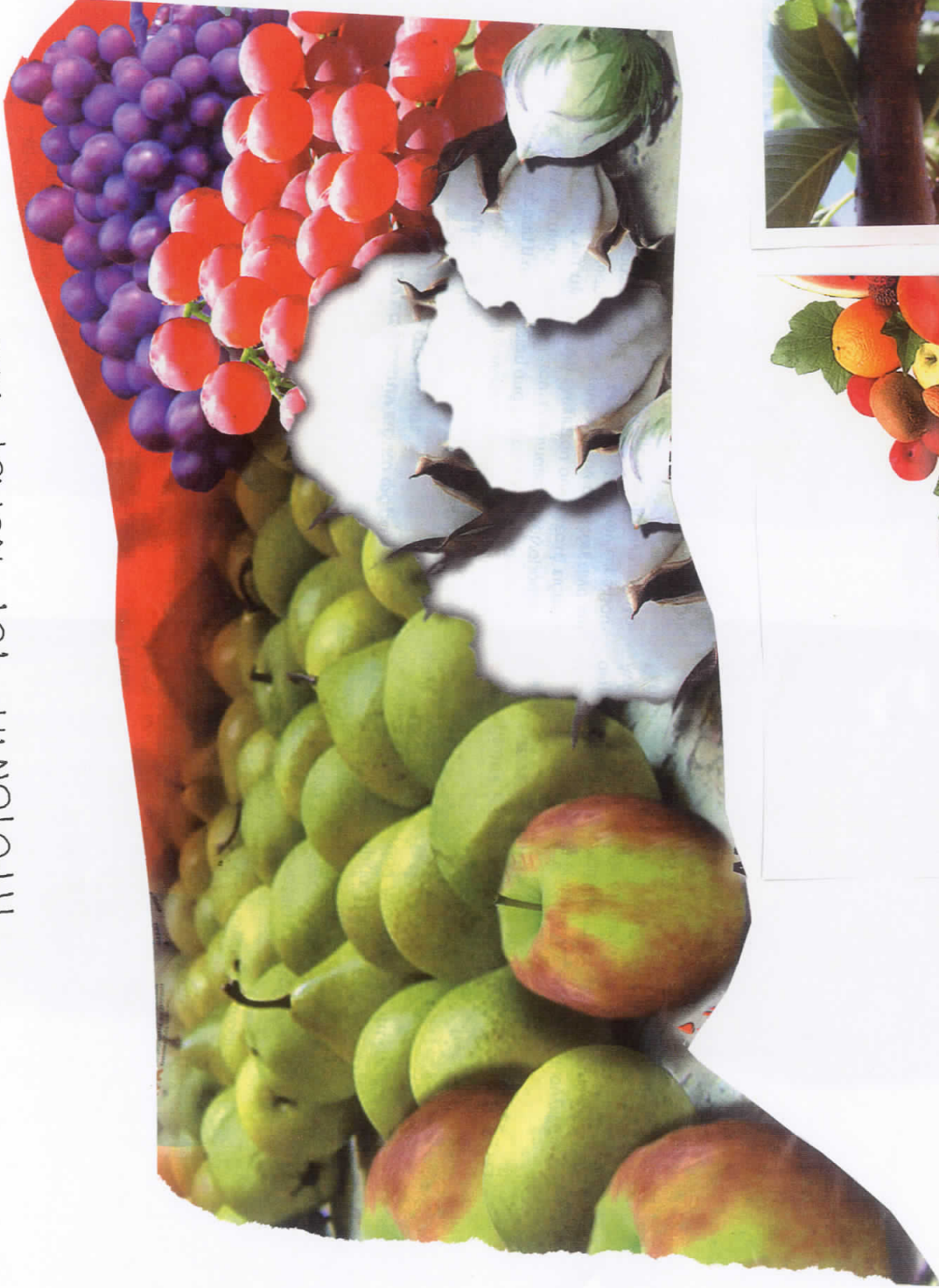
Το μεγαλύτερο μέρος του νομού έχει δοθεί στη γεωργική καλλιέργεια και έχει μοιραστεί στους αγρότες του νομού και ένα μικρό μέρος χρησιμοποιείται για βοσκή. Πάνω από το μισό μέρος του νομού καλύπτεται με δασικές εκτάσεις, που διέπονται από τις διατάξεις "Περί αναγκαστικών δασικών συνεταιρισμών", με τη συμμετοχή κατά $\frac{4}{5}$ του Ελληνικού Δημοσίου.

Ανεπτυγμένη επίσης είναι η κτηνοτροφία καθώς και η ελαφρά βιομηχανία και βιοτεχνία, που σχετίζεται άμεσα με τις πρώτες ύλες του νομού και την παράδοση. Οι εξαγωγικές επιχειρήσεις νωπών και επεξεργασμένων είναι ιδιαίτερα αναπτυγμένες, τόσο σε πλήθος μονάδων όσο και σε ποσότητα προϊόντος. Επισημαίνεται ότι το 65% της παγκόσμιας παραγωγής κομπόστας, δηλ. περίπου 250.000 τόνοι φρούτων ετησίως, επεξεργάζονται και τυποποιούνται στους νομούς Ημαθίας και Πέλλας. Σημαντική παρουσία έχουν επίσης οι βιομηχανίες κλωστοϋφαντουργίας (Κλωστήρια Ναούσης, Βαρβαρέσος κ.α.), που τροφοδοτούν τις ποιοτικές και ποσοτικές απαιτήσεις ολόκληρης της ελληνικής αγοράς. Ιδιαίτερα σημαντική είναι και η εξαγωγή των προϊόντων.

Στέφανος

ΠΡΟΤΟΝΤΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΜΑΣ

Μαρία
Τρικολοπούλου

© Μ. Παπαγιάννη

" Η πόλη μας "

ΒΕΡΟΙΑ
~ ~ ~

Αποψη της Βέροιας, πρωτεύουσας του νομού Ημαθίας.

Η οικία Σαπουτζόγλου, χαρακτηριστικό δείγμα βεροιώτικης αρχιτεκτονικής, όπως απεικονίζεται σε πίνακα του Θωμά Βαφειάδη.

Αγαπούμε την
πόλη μας

Η πόλη μας

Εντυπωσιακά νεοκλασικά στην Πλατεία Ελίας

Αρχοντικό Μπόζογλου. Κτίστηκε στις αρχές του 20ου αι. και είναι το μοναδικό εβραϊκό σπίτι με νεοκλασικά στοιχεία. Στεγάζει τη Δημοτική Επιχείρηση Τουρισμού και το Σύλλογο Βλάχων.

Κτήριο Αναστασίου. Το τελευταίο σπίτι της εβραϊκής συνοικίας, ανήκε στο ραββίνο της εποχής. Κτίστηκε το 1882, όπως μαρτυρά η επιγραφή στην κορυφή του. Στεγάζει τα Γενικά Αρχεία του Κράτους (ΓΑΚ) Νομού Ημαθίας.

ΒΕΡΟΙΑ

Δέσποινα
Φραγκιουδάκη

ΘΕΣΗ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ

Η Βέροια η πρωτεύουσα της επαρχίας και του νομού Ημαθίας είναι κτισμένη στους πρόποδες του Βερμίου σε υψόμετρο 130 μ.

Πότε ακριβώς και από ποιον ιδρύθηκε δεν είναι γνωστό. Ούτε είναι ακριβής η προέλευση του ονόματός της. Συνδέεται με μυθολογικές παραδόσεις, ιστορικές και γλωσσολογικές απόψεις.

Κατά τη Μυθολογία η Βέροια ήταν μια «Νύμφη των υδάτων», κόρη του Ωκεανού και της Θέτιδας ή κόρη του Άδωνη και της Αφροδίτης.

Τι να κρύβει άραγε ο Μύθος αυτός; Μήπως ότι η Βέροια ήταν παραθαλάσσια πόλη, όπως αποδεικνύεται απ' τις ανασκαφές στη Νέα Νικομήδεια.

Ο ιστορικός Στέφανος Βυζάντιος γράφει ότι η Βέροια κτίσθηκε απ' το Μακεδόνα στρατηγό Φέρωνα που έδωσε το όνομά του στην πόλη (οι Μακεδόνες στην αρχή πρόσφεραν το Φ σαν Β).

Την ίδια άποψη υποστηρίζει και ο Μελέτιος στη γεωγραφία του.

Σύμφωνα με άλλη άποψη κτίσθηκε από το μυθικό Βασιλιά Βέρητα που της έδωσε το όνομα μιας από τις τρεις κόρες του, της Βέροιας.

Οι γλωσσολόγοι συνδέουν την ονομασία της πόλης μ' ένα φυσικό γεγονός της περιοχής, τα άφρονα νερά. Η λέξη θεωρήθηκε σύνθετη από το Βε και το παράγωγο του, ρήματος ρέω (ρους, ροή, ροιά) και δινόταν σε πόλεις με πολλά νερά.

Η λέξη Βέροια έχει και μια άλλη ερμηνεία "Φερείν Ροιάς" πόλη δηλαδή που παράχει ρόδια εκλεκτής ποιότητας που στην περιοχή τα δένε Καμπασικά ή Τσιπορούσα ή Αλμπασάνια.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

Ίδρυση-Ονομασία

Η πόλη εμφανίζεται σαν μικρός οικισμός στο δεύτερο μισό του 6ου αιώνα π.Χ η Βέροια είναι μία από τις αρχαιότερες πόλεις όχι μόνο της Ελλάδας αλλά και της Ευρώπης. Η ίδρυση της χάνεται στα χρόνια του μύθου, και από τα τέλη του πέμπτου προχριστιανικού αιώνα (432 π.Χ), καταγράφεται για πρώτη φορά το όνομα της από το μεγάλο ιστορικό Θουκυδίδη, (Α, 61, 4): "... αφικόμενοι (οι Αθηναίοι εκ Πύδνης) ες Βεροίαν... και παρείσαντες πρώτον του χωρίου και ουχ ελόντες, επορεύοντο κατά την προς Ποσιδαίαν!". Οι Αθηναίοι θέλουν να καταλάβουν την Βέροια σαν πόλη οχυρή, ακραία, πλούσια και επίκαιρη, όπως και όλοι οι κατοπινοί επιδρομείς και κατακτητές της Μακεδονίας. Δεν τα καταφέρνουν όμως, διότι απροσπείλαστο εμπόδιο στέκουν τα ισχυρά της τείχη.

Πότε ακριβώς και από ποιον ιδύθηκε είναι άγνωστα. Ούτε είναι ακριβής η προέλευση του ονόματος της. Υπάρχουν διάφορες μυθολογικές παραδόσεις, ιστορικές και γλωσσολογικές απόψεις.

Σύμφωνα με τη μυθολογία η Βέροια ήταν μια "Νύμφη" των υδάτων", κόρη του Ωκεανού και της Θέτιδας ή κόρη του Δωδώνη και της Αφροδίτης. Δύο άλλες εκδοχές του ιστορικού Θεαγένη βρίσκονται σωζόμενες από τον λεξικογράφο και συγγραφέα του 17ου αιώνα, Στέφανο Βυζαντινό, στο βιβλίο του "Εθνικά".

Σύμφωνα με την πρώτη, η Βέροια κτίσθηκε απ' το Μακεδόνα στρατηγό Φέρωνα, που έδωσε το όνομα στην πόλη

Οι Μακεδόνες στην αρχή προφέραν το φσαν Β). Αυτήν την άποψη υποστηρίζει και ο Μ. στη γεωγραφία του. Σύμφωνα με τη δεύτερη άποψη, κτίσθηκε από το φυσικό βουθικό Βέρητα, που το όνομα ενός από τα τρία τέκνα του, της Βέροιας (Μίερα και Ώλχανος είναι τα ονόματα των άλλων τέκνων).

Οι γλωσσολόγοι συνδέουν την ονομασία της πόλης με ένα φυσικό γεγονός της περιοχής, τα άφθορα λέξη θεωρήθηκε σύνθεση από το Βε και το παράγωγο του ρήματος ρέω (ρους, ροή, ροιά), που δινό ποταμίες με πολλά νερά. Η λέξη Βέροια έχει και μια άλλη ερμηνεία: "Φέρει Ροιάς". Δηλαδή, πόλη πο ροδία ειλεκτής ποιότητας. Στην περιοχή τα λένε Καψιάδικα ή Τσιποροίδα ή Αλμπασάνια.

Μαρία Μπαρμπάρουση

Βέροια

No.

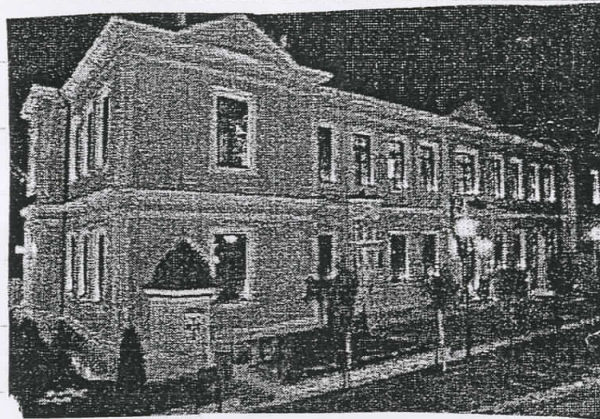
Date

Στους ανατολικούς πρόποδες του Βέρμιου 6 χλμ. νοτιοδυτικά του Αλιάκμονος (ιερού ποταμού των αρχαίων Μακεδόνων), σε οροπέδιο, είναι κτισμένη η Βέροια, πόλη πανάρχαια η αρχαιότερη της "μείζονας" Μακεδονίας η οποία συνεχίζει να υπάρχει με το ίδιο όνομα και στην ίδια θέση εδώ και 2.500 χρόνια τουλάχιστον, σε ένα υπέροχο φυσικό περιβάλλον. Η ίδρυσή της χάνεται στη μυθολογία. Σύμφωνα με τον Στέφανο Βυζάντιο (τον γεωγράφο-λεξικογράφο του 6ου αιώνα μ.Χ.) δύο είναι οι κρατούσες εκδοχές για την ονομασία της, που αποτελούν και αφορμή για την διερεύνηση της πρώτης οικησης του χώρου: κατά μία εκδοχή ονομάστηκε έτσι, προς τιμήν της κόρης του Βέρητα γιου του Μακεδόνα ο οποίος έκτισε την πόλη. Η άλλη εκδοχή ήταν, ότι κτίσθηκε από τον Θράκα Φέρωνα ο οποίος την ονόμασε Φέροια, αλλά οι αρχαίοι Μακεδόνες όταν έφτασαν και έδιωξαν τους Θρακίους Φρύγες (Βρύγες) από την περιοχή κατά τον 7ο αιώνα π.Χ., την έγραψαν σαν Βέροια αφού είναι γνωστή η συνήθεια της Μακεδονικής (Δωρικής) διάλεκτου να μετρατέπει μεταξύ άλλων το Φ σε Β.

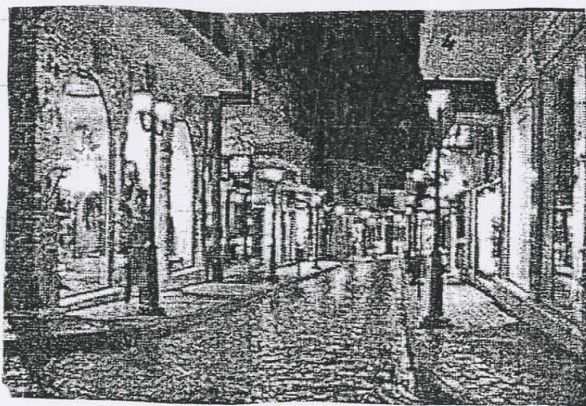
Ιστορία

Η Βέροια πόλη αρχαιότατη διαδραμάτισε σπουδαιότατο ρόλο μετά τις Αιχμές (Βερχίνα), την Πέλλα και την Θεσσαλονίκη. Οι πρώτοι κάτοικοί της ήταν οι Φρύγες από την Θράκη που εκτοπίσαν από τους Μακεδόνες τον 9^ο πΧ αιώνα. Το 168 πΧ η πόλη κατακτήθηκε από τους Ρωμαίους, έγινε έδρα του "Κοινού των Μακεδόνων", και γνώρισε εξαιρετική λαμπρότητα. Το 56 και το 57 μΧ ήρθε στη Βέροια ο Απόστολος των εθνών Παύλος όπου ίδυσε την εκκλησία της Βέροιας. Η τοποθεσία που δίδαξε (το βήμα του Αποστόλου Παύλου) σώζεται ως σήμερα. Κατά την βυζαντινή περίοδο η Βέροια εξακούλουθ-εί να είναι μια από τις σημαντικότερες πόλεις της Μακεδονίας.

Τον 9^ο και 10^ο αιώνα π.χ
δέχτηκε τις επιδρομές των
Βουλγάρων και κατακτήθηκε.
Απελευθερώθηκε από τον Βασίλη
τον Βουλγαροκτόνο. Αρότερα
κατακτήθηκε από τους Νορμανδούς,
τους Τούρκους και τους Σέρβους.
Απελευθερώθηκε από τον ελληνικό
στρατό το 1912.

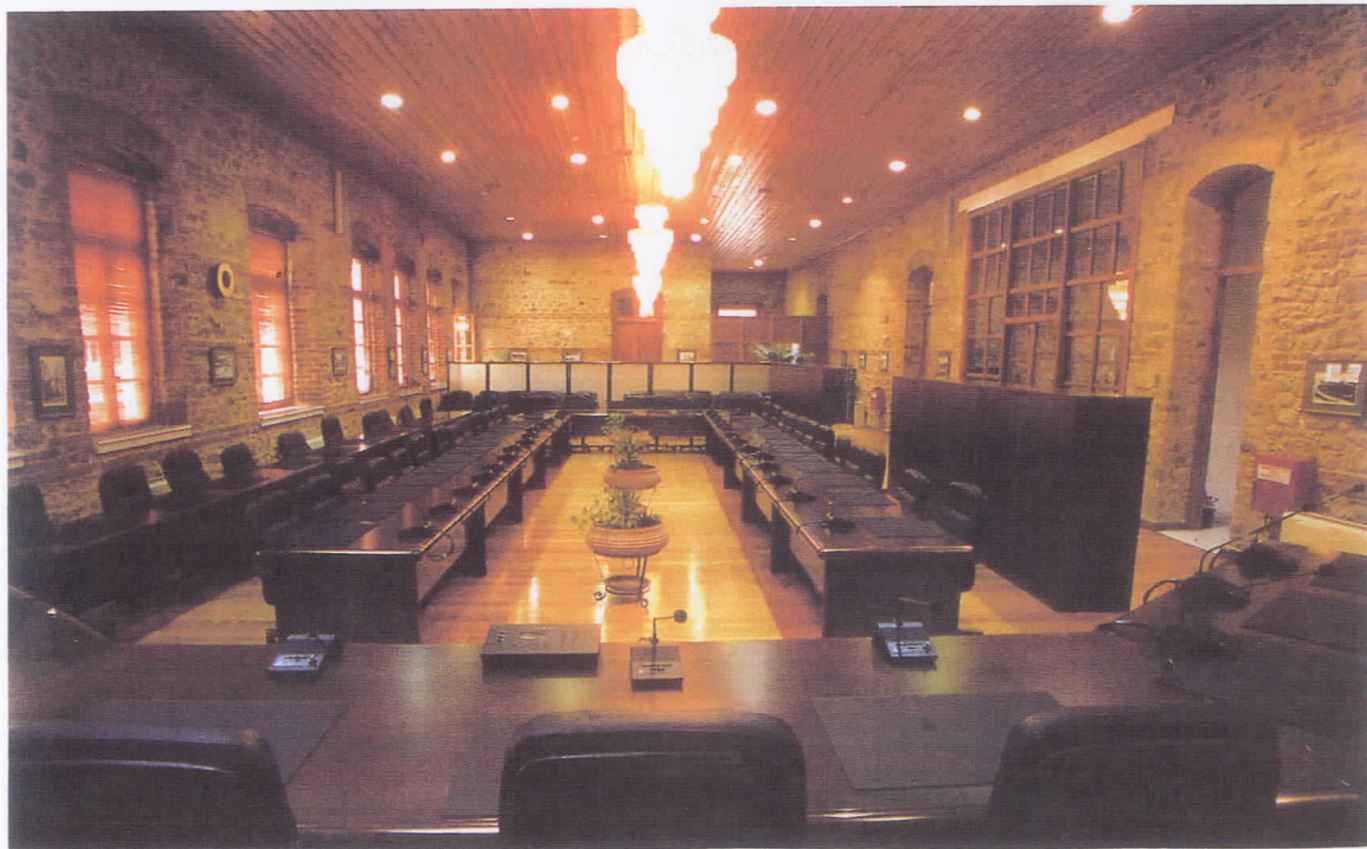
Γρηγόρης

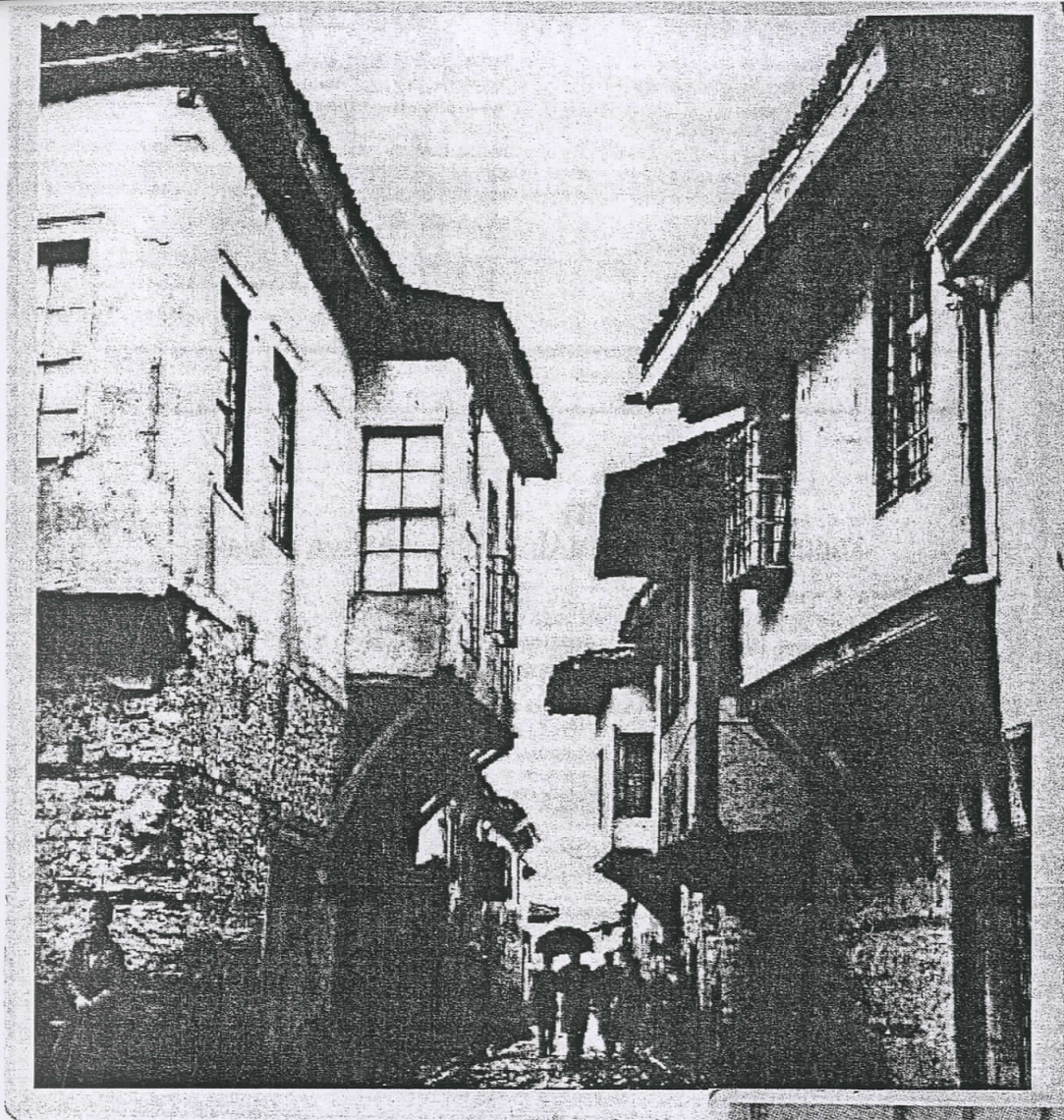
Ένα ακόμα διατηρητέο νεοκλασικό κτήριο στέκεται αγέρωχο επί της οδού Μητροπόλεως. Το εντυπωσιακό κτήριο όπου στεγάζεται το Δημαρχείο Βέροιας κτίστηκε μεταξύ 1905 και 1907 και λειτουργούσε ως μοναδικό "οκτατάξιο" Γυμνάσιο μέχρι τα μεταπολεμικά χρόνια και ως σχολείο μέχρι το 1996. Την είσοδο του κτηρίου κοσμήει προτομή του ευεργέτη της Εκπαιδευτικής Κοινότητας της Βέροιας Δημητρίου Ρακιβάν.

Το Δημαρχείο Βέροιας

Η εντυπωσιακή αίθουσα του Δημοτικού Συμβουλίου

Παλιά
πόλη

φορεσιά Βεροιώτικη

Καφενείο
παλιό

Περσιτώντας ο επισκέπτης στα σοκάκια της Βέροιας διακρίνει από κάθε γωνία, μνημεία-μνήμες του παρελθόντος της πόλης, σημάδια ακριβώς μιας διαφορετικής εποχής.

Η παρουσία την Βέροιας κατά τους ελληνιστικούς χρόνους ήταν έντονη και η ακμή της συνεχίστηκε στην παλααιοχριστιανική περίοδο (4ος-6ος αιώνας). Στην βυζαντινή περίοδο (1070-1080 μ.Χ.) ιδρύθηκε ο Μητροπολιτικός ναός, ο οποίος αποτελεί το καύχημα της ιστορίας της τέχνης στην πόλη, με ταχυγραφίες του τέλους του 12ου και του 13ου αιώνα.

Λόγω της πληθώρας των εκκλησιών την και του εν γένει θρησκευτικού της χαρακτήρα, η Βέροια αναφέρεται ως η μικρή Ιερουσαλήμ.

Σοφία Νάτσου

No. _____
Date: _____

Ότι η προϊστορία της Βέροιας είναι μυθική συμπεραίνεται αβιάστα από την διήγηση του "πατέρα της ιστορίας" Ηρόδοτου ο οποίος γράφει ότι η αρχαία Μακεδόνες έφτασαν και στη Βέροια, συνέλαβαν τον Σειλήνο (προστατευόμενο του Διόνυσου) στους περίφημους κήπους του βασιλιά Μίδα. Οι δε κήποι αυτοί βρίσκονταν στους πρόποδες του Βερμίου όρους όπου φύονταν μόνο τους τριαντάφυλλα με εξαιρετική μυρωδιά. Πρώτη ρητή και συγκεκριμένη αναφορά της Βέροιας γίνεται από τον Θουκυδίδη το 432 π.Χ. κατά την εκστρατεία των Αθηναίων στην Ποτίδαια της Χαλκιδικής την περίοδο του Πελοποννησιακού πολέμου.

Η σπουδαιότερη και ενδοξότερη εποχή του παρελθόντος της Βέροιας είναι κατά τους Ελληνιστικούς χρόνους και συγκεκριμένα στη διάρκεια της βασιλείας της τελευταίας δυναστείας των Μακεδόνων, των Αντιγονιδών, η καταγωγή της οποίας ήταν από αυτήν την πόλη. Κατά μία εκδοχή μάλιστα η Βέροια πρωτοέχισε έδρα του "Κοινού των Μακεδόνων", είχε Βουλή, έκοβε δικό της νόμισμα, ενώ γινόντουσαν και αθλητικοί αγώνες, που ονομάζονταν "Ολύμπια" ή και "Αλεξάνδρια" προς τιμήν του Μεγάλου Αλεξάνδρου.

Μαρία Τρικαλοπούλου

Σωτήρης Σούμπουρος

Η Βέροια εκτείνεται σε εύφορη και αρδευόμενη περιοχή με απέραντους οπωρώνες - ροδακινιές, μηλιές, αχλαδιές - και ανεπτυγμένη οικόσιτη κτηνοτροφία.

Χτισμένη αμφιθεατρικά στους πρόποδες του Βερμίου, είναι γραφική πόλη με παλαιά αρχοντικά, δείγματα της τοπικής λαϊκής αρχιτεκτονικής, στενά δρόμους, με καλύτερα πολλά νερά και πράσινο. Τα τελευταία χρόνια εκσυγχρονίζεται και οι πολυκατοικίες πολλαπλασιάζονται. Η πόλη αποτελεί το οικονομικό και πολιτιστικό κέντρο του νομού.

Το Αρχαιολογικό Μουσείο της Βέροιας είναι από τα σπουδαιότερα της Μακεδονίας. Έτεχνάζει ευρήματα από την Παλαιολιθική εποχή μέχρι την περίοδο της τουρκοκρατίας. Η Παλαιολιθική εποχή αντιπροσωπεύεται από το αρχαιότερο εύρημα στο ελληνικό έδαφος, μια λίθινη αξίνα χωρίς λαβή, που βρέθηκε στο Παλαιόκαστρο του Κάστρου Κοζάνης. Από τη Νεολιθική εποχή υπάρχουν πολλά ευρήματα του πρώιμου νεολιθικού οικισμού της Νέας Νικομήδειας, ο οποίος θεωρείται ο αρχαιότερος χρονολογούμενος οικισμός μόνιμης εγκατάστασης στο ευρωπαϊκό έδαφος.

Πολιτιστικά δρώμενα και εκδηλώσεις στην Ηραθία.

Η πολιτιστική κληρονομιά πέραν διαχρονικά μέσα από την καθημερινή ζωή των κατοίκων της περιοχής και δημιουργεί ένα σύνολο από παραδόσεις, ήθη και έθιμα που διατηρούνται ζωντανά μέχρι και σήμερα.

Το φημισμένο καρναβάλι της Νάουσας με τις κυρίαρχες φιγούρες των Γεννιτσαρών και της Μπούλας αναβιώνει κάθε χρόνο πανάρχαια έθιμα που ξεκινούν από τα διονυσιακά δρώμενα και φτάνουν στα χρόνια του αγώνα κατά της Τουρκοκρατίας. Οι κατά καιρούς εκδηλώσεις των πολυάριθμων πολιτιστικών συλλόγων της περιοχής όπως τα «Ηραθιώτικα» αλλά και του παγκόσμιου φεστιβάλ «CHIOF-Πύρσου» που διοργανώνεται από τον σύλλογο της Νάουσας «Πύρσος» κάθε χρόνο, προσδίδουν ένα ιδιαίτερο χρώμα, και γίνονται πόλος έλξης ανθρώπων με ειδικές προτιμήσεις, όπως ερευνητές, ιστορικοί, λαογράφοι φοιτητές κλπ.

Το καρναβάλι της Νάουσας με τους Γεννιτσαρούς και τις Μπούλες

Τις Αποκριές γίνεται η γιορτή του Καρναβαλιού στη Νάουσα, με πλήθος εκδηλώσεων που ξεκινούν την Τσικνοπέμπτη και τελειώνουν την Καθαρή Δευτέρα. Περιλαμβάνουν αναβίωση παλιών εθίμων με τα «Μπουλούκια» των Γεννιτσαρών, χορευτικά συγκροτήματα, παρελάσεις μεταμφιεσμένων και λαϊκά γλέντια.

Παραλληλά, λειτουργεί καθ' όλη τη διάρκεια του καρναβαλιού, η «Έκθεση Τοπικών και Παραδοσιακών Προϊόντων»

στη Νάουσα, όπου ο επισκέπτης μπορεί να γνωρίσει από κοντά τα προϊόντα της περιοχής.

Ανάλογες εκδηλώσεις γίνονται στους Δήμους Μετικής και Αποστόλου Παύλου.

Τα «ΗΜΑΘΙΟΤΙΚΑ»

Στο διάστημα από 15 Αυγούστου μέχρι 15 Σεπτεμβρίου, πραγματοποιούνται οι κορυφαίες πολιτιστικές εκδηλώσεις του Νομού, τα «ΗΜΑΘΙΟΤΙΚΑ». Γίνονται σε κάθε χωριό της Ημαθίας, ιδιαίτερα στους Δήμους και περιλαμβάνουν όλο το φάσμα της καλλιτεχνικής δημιουργίας (μουσικές συναυλίες, θέατρο, χορό, αθλητικές εκδηλώσεις, εικαστικά κ.π.) Στα πλαίσια των εκδηλώσεων, πραγματοποιείται συνάντηση όλων των Δημοτικών Περιφερειακών Θεάτρων της χώρας με τα έργα που εκείνη την εποχή ανεβάσουν, συνάντηση χάλκινων από χώρες των Βαλκανίων και της Μεσογείου και άλλες καλλιτεχνικές συναντήσεις.

Το Διεθνές Φολκλορικό Φεστιβάλ CIOF- ΠΥΡΣΟΥ

Το δεύτερο δεκαήμερο του Ιουνίου, πραγματοποιείται στη Νάουσα το Διεθνές Φολκλορικό Φεστιβάλ CIOF- ΠΥΡΣΟΥ, που περιλαμβάνει χερουζικά συγχροτήματα

από ολόκληρο τον κόσμο, σε μια προσπάθεια
γνωριμίας των πολιτισμών της κάθε χώρας.
Το Φεστιβάλ διαρκεί μια εβδομάδα.

Οι εκδηλώσεις «Οίνος και Πολιτισμός»

Οι εκδηλώσεις «Οίνος και Πολιτισμός»,
πραγματοποιούνται από τον Δήμο Νάουσας κάθε
χρόνο και έχουν ως κύριο θέμα, το κρασί και
την συνολική παρουσία του σαν μέσο
ανάπτυξης, τόσο οικονομικά όσο και πολιτισμικά.
Παράλληλα, αναδεικνύεται η βιομηχανική ιστορο-
νομία της περιοχής της Νάουσας και της Βέροιας,
με την ανάλυση των δομών ανάπτυξης της
βιομηχανίας στην περιοχή στις αρχές του αιώνα,
αλλά και τη διερεύνηση της Μακεδονίζισης
αρχιτεκτονικής δομής στα εναπομείναντα κτήρια
στις πόλεις της Ηραθίας.

Εκδηλώσεις στην Παναχιά Λουβρά

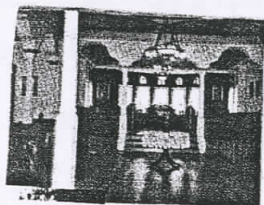
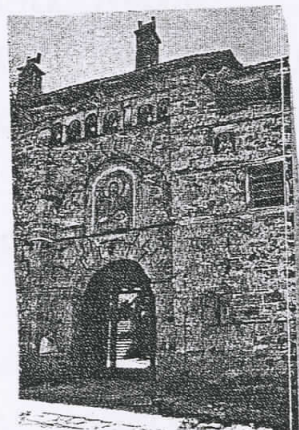
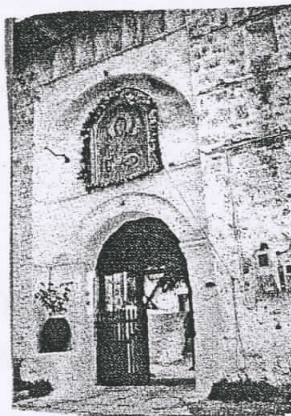
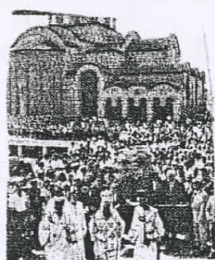
Στις 15 Αυγούστου, ημέρα γιορτής της Παναχιάς,
γιορτάζει η Παναχιά Λουβρά στην Καστανιά,
στο όρος Βέρμιο, χώρα προσκύνησης χιλιάδων
πιστών. Στο τρίημερο της γιορτής, πραγματοποιούνται
διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Διάφορες άλλες εκδηλώσεις

Στις 21 Μαΐου, γιορτή των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης, στη Μετίκη γίνονται τα «Αναστενάρια», ένα παλιό έθιμο, στο οποίο οι Αναστενάρηδες περπατούν σε αναμένα κάρβουνα και προσελκύουν το ενδιαφέρον των επισκεπτών.

Τέλος, κατά τη διάρκεια αλόκληρης της χρονιάς πραγματοποιούνται πλήθος εκδηλώσεων από τα Πολιτιστικά Κέντρα Δήμων και Συλλόγων.

Μαρία Μπαρμπάροση.

Μια θρησκευτική γιορτή του τόπου μας:

Μια θρησκευτική γιορτή του τόπου μας είναι η γιορτή στη μνήμη του οσίου Αντωνίου του νέου που γίνεται την 1η Αυγούστου. Το λείψανο του οσίου Αντωνίου υπάρχει ολόσωμον στον ιερό ναό του Αγίου Αντωνίου. Πολλοί προσκυνητές έρχονται στη Βέροια στη χάρη του οσίου Αντωνίου γιατί θρύλοι και ιστορίες λένε ότι είναι θαυματουργός και οι πιστοί από τα παλιά χρόνια έρχονταν με την ελπίδα να θεραπευτούν τα παιδιά τους από διανοητικά νοσήματα.

Παλιά η γιαγιά μου λέει ότι γινόταν μεγάλη εμποροπανήγυρη στη γιορτή αυτή που κρατούσε οκτώ μέρες.

Μου είπε λίγα λόγια κι αυτό το μεγάλο πανηγύρι, για τα κλαρίνα, τους χορούς, το νταβατούρι, τους χαλβαδες και άλλα εδέσματα, ακόμα και για λούνα πάρκ.

Οι Βεροιώτες με τις οικογένειές τους πήγαιναν κάθε μέρα στο πανηγύρι, αλλά και πολύς κόσμος από τα χωριά και τις γειτονικές πόλεις.

Η γιαγιά μου, εκτός από θρησκευτική γιορτή, το θεωρούσε σαν μια πολιτιστική κίνηση για τη Βέροια. Δεν ξέρει βέβαια γιατί καταργήθηκε και χάθηκε αυτή η όμορφη γιορτή. Έμεινε στις θύμνες των παλιών και στις γραπτές ιστορίες που χραίρονται για την πόλη μας.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ

Ιερά Μονή Παναγίας Δοβρά.

Ιδιαίτερη αδυναμία απ' όλα τα
Ερησκειαστικά μνημεία του τόπου μας έχω
στην Παναγία Δοβρά!!! Είναι ο τόπος
όπου βαρτισσικά και η εκκλησία που
θέλω πάντα να προσκυνώ και να εκκλησιασ-
τώμαι!!!

Βρίσκεται σε μια πανέμορφη τοποθεσία
στις πλαγές του βερβιού 3,5 χιλ. από το κέντρο
της Βέροιας!!! Είναι αφιερωμένη στην
Κοίμηση της Θεοτόκου.

Ίδρύθηκε τον 12^ο αιώνα και λειτουργούσε
συνεχώς μέχρι την καταστροφή της κατά την
Επανάσταση του 1829.

Σήμερα έχει ανακαινιστεί και έχουν
προσέθει αρκετά κτήρια.

Αξίζει να την επισκεπτή κανείς για
να προσκυνήσει τον γραφικό, μικρό, ναό,
με το πανέμορφο, φυλόγλυπτο παλλίο τέρμα
του ιερού.

Επίσης μπορεί να δροσιστεί στην ιερή
πηγή που είναι συνδεδεμένη με πολλά
θαύματα!!!!

Μπορεί εις να βρει ο καθένας χαϊύνη
και πρέζια κάσω απ' τα σκέρα πλακάνια της.

Μαρία Μηαρβιτορούση

Σουμελά, μονή. Ιστορικό μοναστήρι του Πόντου. Χτίστηκε το 4ο αλ. στο όρος Μελά της Τραπεζούντας από τους μοναχούς Βαρνάβα και Σωφρόνιο, οι οποίοι μεταφέραν εκεί την εικόνα της Παναχίας Αθηνιώτισσας. Γνώρισε μεγάλη ακμή και αποτελούσε πνευματικό κέντρο του Πόντου. Εκεί βρέθηκε το 16ο αι. ένα από τα χειρόγραφα των παραλλαχών του ακριτικού επους.

Μετά την Μικρασιατική καταστροφή, οι πρόσφυγες πήραν από εκεί την εικόνα της Παναχίας, και ίδρυσαν το 1950, την νέα μονή Σουμελά, που είναι αφιερωμένη στην Παναχία και βρίσκεται κοντά στο χωριό Καστανιά, στο Βέρμιο. Κάθε χρόνο στις 15 Αυγούστου, που γιορτάζεται η Κοίμηση της Θεοτόκου, η μονή Σουμελά κατακλύζεται από χιλιάδες προσκυνητές από όλη την Ελλάδα.

Μαρία Τρικαλοπούλου

IMATHIA - HELLAS

IMATHIA - HELLAS

Η παλιά Βέροια

- Στο κέντρο της πόλης μας διασώζονται 48 από τους 72 Βυζαντινούς ναούς, αρκετοί από τους οποίους, λόγω των επεξεργασιών δεν διατηρούν την αρχική τους μορφή χωρίς όμως να χάνουν την γοητεία των αιώνων που εσωκλείουν.

- Οι 39 εκκλησίες, έχουν στο εσωτερικό τους παρέμφρες τοιχογραφίες που χρονολογούνται από τον 11^ο - 18^ο αιώνα.

- Ο μεγάλος αριθμός εκκλησιών, οφείλεται στο γεγονός ότι πολλές από αυτές, ήταν αρχικά ιδιωτικοί ναοί που ανήκαν σε οικογένειες αξιωματούχων που συνδέονταν με την αυτοκρατορική οικογένεια και ζούσαν στη Βέροια.

Μητσάκη
Κορίνα

Η Βέροια στα παλιά
χρόνια!

Τρεις μεγάλες αίθουσες και μία
μεγάλη αυλή, η οποία λειτουργεί
ως υπαίθριος εκθεσιακός χώρος
γλυπτών, αποτελούν το χώρο προ-
βολής πολύτιμων εκθεμάτων του
Μουσείου της Βέροιας. Στην αυλή
του Μουσείου βρίσκεται ένα σημα-
ντικότερο εύρημα, η κολοσσιαία
κεφαλή της Μέθουσας (Ζωσπηλαι-
ώνας), που ενδεχομένως υπήρξε
επιτοιχισμένη σταθόρεια τέχνη
της πόλης για να αποθαρρύνει
πιθανούς εχθρούς.

Ανδρέας Χατζηγεωργίου

Βέροια: χωνευτήρι λαών και πολιτισμών

Η Βέροια υπήρξε για αιώνες χωνευτήρι λαών, πολιτισμών και θρησκειών. Περιδιαβαίνοντας στα σοκάκια και τους δρόμους της, ανακαλύπτει κανείς το πολυπολιτισμικό της πρόσωπο.

Η γοπητική Βέροια αναδίδει το άρωμα περασμένων εποχών. Μας παρασύρει για σεργιάνι στις γραφικές γειτονιές της. Μας φανερώνει τους τόπους που σφράγισαν την ιστορία της. Μας

καλεί να γνωρίσουμε τους φιλόξενους ανθρώπους της και να ταξιδέψουμε πίσω στο χρόνο.

Οι παραδοσιακές συνοικίες της Κυριώτισσας και της Μπαρμπούτας, αλλά και τα πολυάριθμα εντυπωσιακά μνημεία υπόσχονται μια συναρπαστική περιπλάνηση στο χρόνο.

No.

Date

Στη Ρωμαϊοκρατία συνεχίστηκε η ακμή της Βέροιας, όπως αποδεικνύεται από τις πάμπολλες αφιερωματικές επιγραφές του "Κοινού των Μακεδόνων" και από τους τίτλους της όπως "δισ νεωκορος" ή "Μητρόπολη της Μακεδονίας" κ.λ.π. χι αυτό και την επισκέφθηκαν αρκετοί Ρωμαίοι Αυτοκράτορες προκειμένου να παραβρίσκονται στις χιορτές που γίνονταν προς τιμήν τους δεδομένου ότι τους τιμούσαν σαν θεούς.

Η Βέροια είναι μια σύγχρονη ζωντανή Ελληνική πόλη 50.000 κατοίκων με κυρίαρχο στοιχείο στη σύνθεση του πληθυσμού της το προσφυγικό-Ακολουθούν οι ντόπιοι και οι Βλάχοι. Αποσείλει κέντρο βιομηχανικής επεξεργασίας των άφθονων γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων της περιοχής, που είναι βασική πηγή της οικονομίας της.

Εκτός από τις Βυζαντινές εκκλησίες, βασικός πόλος έλξης επισκεπτών της πόλης είναι το αρχαιολογικό μουσείο που φιλοξενεί σπουδαία ευρήματα και εκθέματα που φανεώνουν τη μεγάλη ανάπτυξη της περιοχής. Στο προαύλιο του μουσείου υπάρχουν επιτύμβιες στήλες, επιτύμβιοι βωμοί και μαρμαρίνες σαρκοφάγοι που χρονολογούνται από τον 2ο έως και τον 3ο-4ο αιώνα μ.Χ.

Αξέχαστη θα μείνει μια βόλτα στην εβραϊκή συνοικία της Βέροιας στην περιοχή της Μπαρμπάιτας με τα στενά σοκάκια, τα καλντερίμια και τα πολλά αναπαλαιωμένα σπίτια.

Μαρία Τρικαλοπούλου

Σήμερα η Βέροια έχει πολλούς αρχαιολογικούς χώρους όπως: Βερχίνα, Νέα Νικομήδεια κ.α. Σήμερα το μουσείο της Βέροιας είναι γεμάτο από πράγματα προϊστορικά, αρχαϊκών και ρωμαϊκών χρόνων από την Βερχίνα και την Βέροια. Σημαντικά κτίρια της πόλης οι παλιές εκκλησίες τα αρχοντικά σπίτια και τα νεοκλασικά χτύρια. Στην Βέροια γενήθηκαν τα παιδιά του πρώτου Βασιλιά των Βέρβτα τα παιδιά του ήταν η Μιέζα Όλχανος Βέροιας. Επίσης στην Βέροια γενήθηκε ο Δημήτρης Βικελιάς οργανωτής των πρώτων Ολυμπιακών αγώνων μετά την απελευθέρωση από τους Τούρκους. Ο ποδοσφαιριστής Καφές. Ο Κοντοχιαννίδης ο γνωστός καλλιτέχνης που γεννήθηκε στην περιοχή μας.

Σωτήρης, Σοϊμπουρος.

Το Βήμα του Αποστόλου Παύλου στη Βέροια

Το 54 μ.Χ. επισκεψθηκε
τη Βέροια ο Απόστολος
Παύλος, ο οποίος κήρυξε
σε δημόσιο θήμα το
λόγο του Θεού. Βυζαντι-
νές και μεταβυζαντινές
εκκλησίες μαρτυρούν την
ακμή της πόλης κατά
τους μεσαιωνικούς και
μετέπειτα χρόνους.

Στις αρχές του αιώνα
μας η Βέροια αριθμούσε
72 χριστιανικούς ναούς.

Σώζονται επίσης ποσά-
ριθμα δείγματα της
μακεδονικής λαϊκής
αρχιτεκτονικής, ιδιαίτερα
στις περιοχές Μπαρμπούτα και Κυριώτισσα.

Δέσποινα
Φραγκιουδάκη

Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου. Σκαρφαλωμένη στους κατάφυτους πρόποδες των Πιερίων, με θέα τον μαγευτικό Αλιάκμονα, ξεπροβάλλει η Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου της «Σκήπης Βεροίας». Σε αυτήν την ειδυλλιακή τοποθεσία τοποθετείται το αργότερο από τον 14ο αιώνα ένα από τα ιστορικά μοναστικά κέντρα της περιοχής. Στη Μονή ασκήτεψαν μεγάλες μορφές του μοναχισμού, όπως ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς, ο Άγιος Διονύσιος ο εν Ολύμπω, ο Άγιος Θεωνάς, ο Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός, ο Όσιος Αντώνιος (πολιούχος της Βεροίας) και ο Όσιος Θεοφάνης (πολιούχος της Νάουσας). Σήμερα λειτουργεί ως ανδρική Μονή.

Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου. Σκαρφαλωμένη στους κατάφυτους πρόποδες των Πιερίων, με θέα τον μαγευτικό Αλιάκμονα, ξεπροβάλλει η Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου της «Σκήπης Βεροίας». Σε αυτήν την ειδυλλιακή τοποθεσία τοποθετείται το αργότερο από τον 14ο αιώνα ένα από τα ιστορικά μοναστικά κέντρα της περιοχής. Στη Μονή ασκήτεψαν μεγάλες μορφές του μοναχισμού, όπως ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς, ο Άγιος Διονύσιος ο εν Ολύμπω, ο Άγιος Θεωνάς, ο Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός, ο Όσιος Αντώνιος (πολιούχος της Βεροίας) και ο Όσιος Θεοφάνης (πολιούχος της Νάουσας). Σήμερα λειτουργεί ως ανδρική Μονή.

Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου. Σκαρφαλωμένη στους κατάφυτους πρόποδες των Πιερίων, με θέα τον μαγευτικό Αλιάκμονα, ξεπροβάλλει η Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου της «Σκήτης Βεροίας». Σε αυτήν την ειδυλλιακή τοποθεσία τοποθετείται το αργότερο από τον 14ο αιώνα ένα από τα ιστορικά μοναστικά κέντρα της περιοχής. Στη Μονή ασκήτεψαν μεγάλες μορφές του μοναχισμού, όπως ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς, ο Άγιος Διονύσιος ο εν Ολύμπω, ο Άγιος Θεωνάς, ο Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός, ο Όσιος Αντώνιος (πολιούχος της Βεροίας) και ο Όσιος Θεοφάνης (πολιούχος της Νάουσας). Σήμερα λειτουργεί ως ανδρῶα Μονή.

Τραχούδια της Βέροιας Κόρη με τα Ξανθά μαλλιά

Κόρη με τα Ξανθά μαλλιά κι με τα μαύρα μάτια
κόρη μ' κατέβα κι άνοιξε την κρυσταλλένια πόρτα
έχου δυο λόγια να σε πω κι τρεις να σε ρουτήσου
κόρη μ' κατέβα κι άνοιξε.

- Κόρη μ' για δός μου φίληρα, για δός μου μαύρα μάτια.
- Ξένη μ' σα θέλεις φίληρα, σα θέλεις μαύρα μάτια
βάλι ν' αράδα τα φλουριά, αράδα τισσιφάρια.

Για έλα Ξένη μ' μια βραδυά, ένα Σαββαίτου βράδυ
που πάει η μάνα μ' σ' ν' εκκλησιά ε' αδερφια μ' στου παδρι
κι γώ είμι σπιτι μοναχή...

Μαρμαρένια μου βρυσούλα

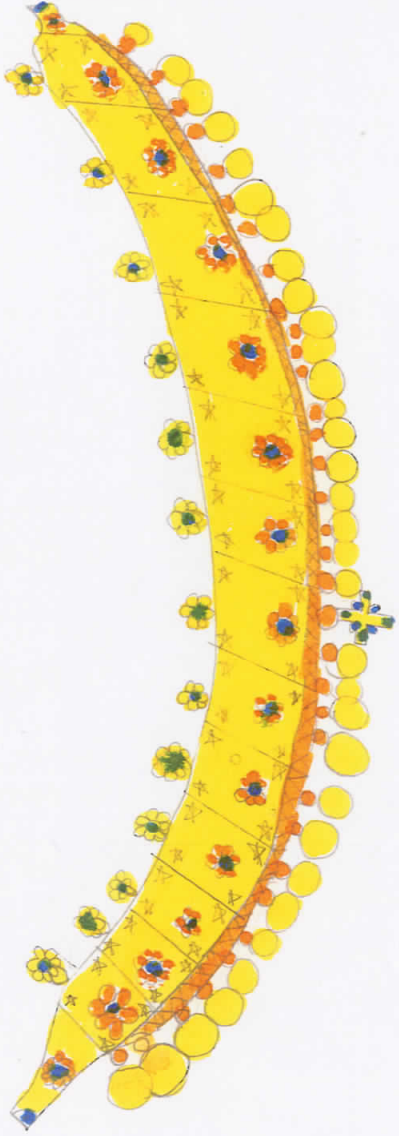
Μαρμαρένια μου βρυσούλα, (ωχ αφάνε κι αίμάν αφάν) πως βασταίς
ετο' βαστώ κι γώ ο καϊμένους (ωχ αφάνε κι αίμάν αφάν) της
κρύχιο νερό
αγάπης τον καϊμό.

Κίνησαι να έρθου βράδυ (ωχ αφάνε κι αίμάν αφάν) μ' όπιασιν
φιλή βρουχή.

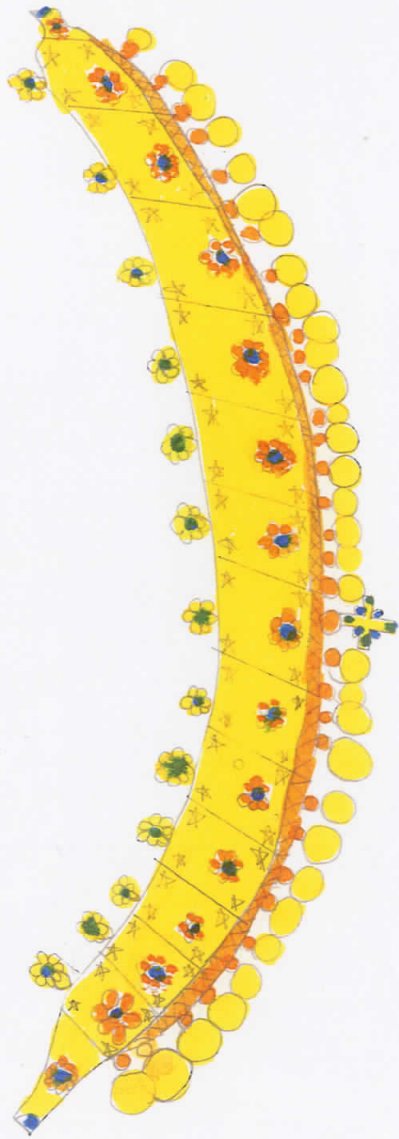
As κινούσις για να έρθεις (ωχ αφάνε κι αίμάν αφάν) κι as
χινοούσιν κι βρουχή.

Είχα ρούχα να σ' αλλαίξου (ωχ αφάνε κι αίμάν αφάν)
παπλουμα να σκιπαστείς

είχα κι χρυσές αγάπης (ωχ αφάνε κι αίμάν αφάν) όσου για
να βραδιαστεις.

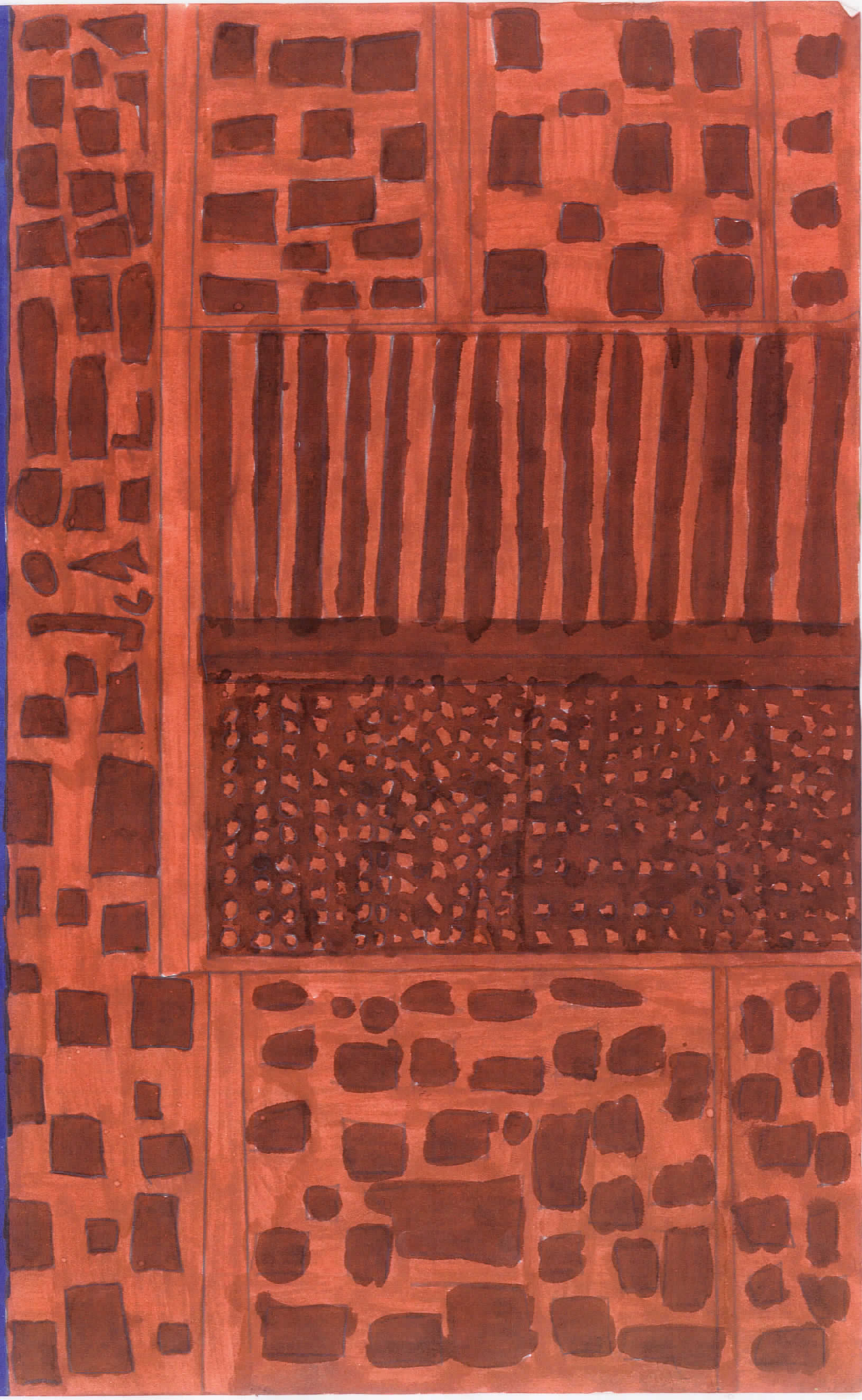

Ερχιέτα

Ερμύρα

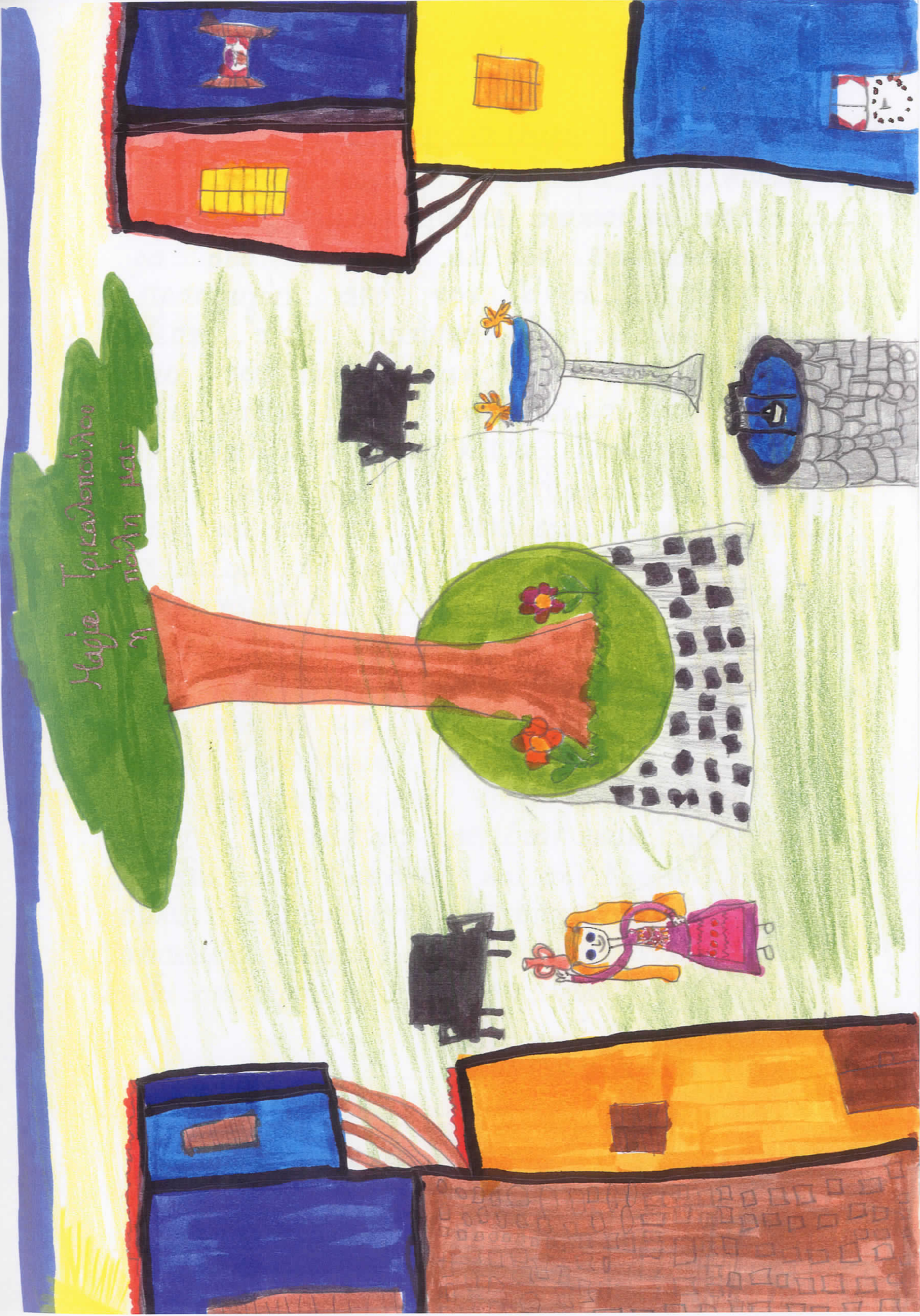
ΣΤΕΦΑΝΟΣ

ΔΕΣΠΟΙΝΑ
ΦΡΟΝΤΙΣΤΡΙΑ
Η ΠΟΛΗ ΜΑΣ

Magie Tricardocentes
y nada mas

Βεργίνα (Αρχαιολ.)

Η Βεργίνα, κωμόπολη σήμερα του νομού Ημαθίας, δημιουργήθηκε ουσιαστικά υστερά από το 1922 με την εγκατάσταση προσφυχών από τον Πόντο. Ως τότε θέση της υπήρχαν δύο μικροί οικισμοί που ονομάζονταν Κουτλές και Μπαϊάριτες. Η ονομασία Βεργίνα οφείλεται σε λαϊκό μύθο που αναφέρει πως κάποια βασίλισσα Βεργίνα ζούσε στο παλάτι που υπήρχε στη θέση αυτή και που τα ερείπιά του ήταν γνωστά και ετεφαν τη φαντασία των κατοίκων της περιοχής. Τα ίδια ερείπια έδωσαν την ονομασία και στο γειτονικό χωριό Παλατίτσια, που είναι γνωστό από τα βυζαντινά χρόνια.

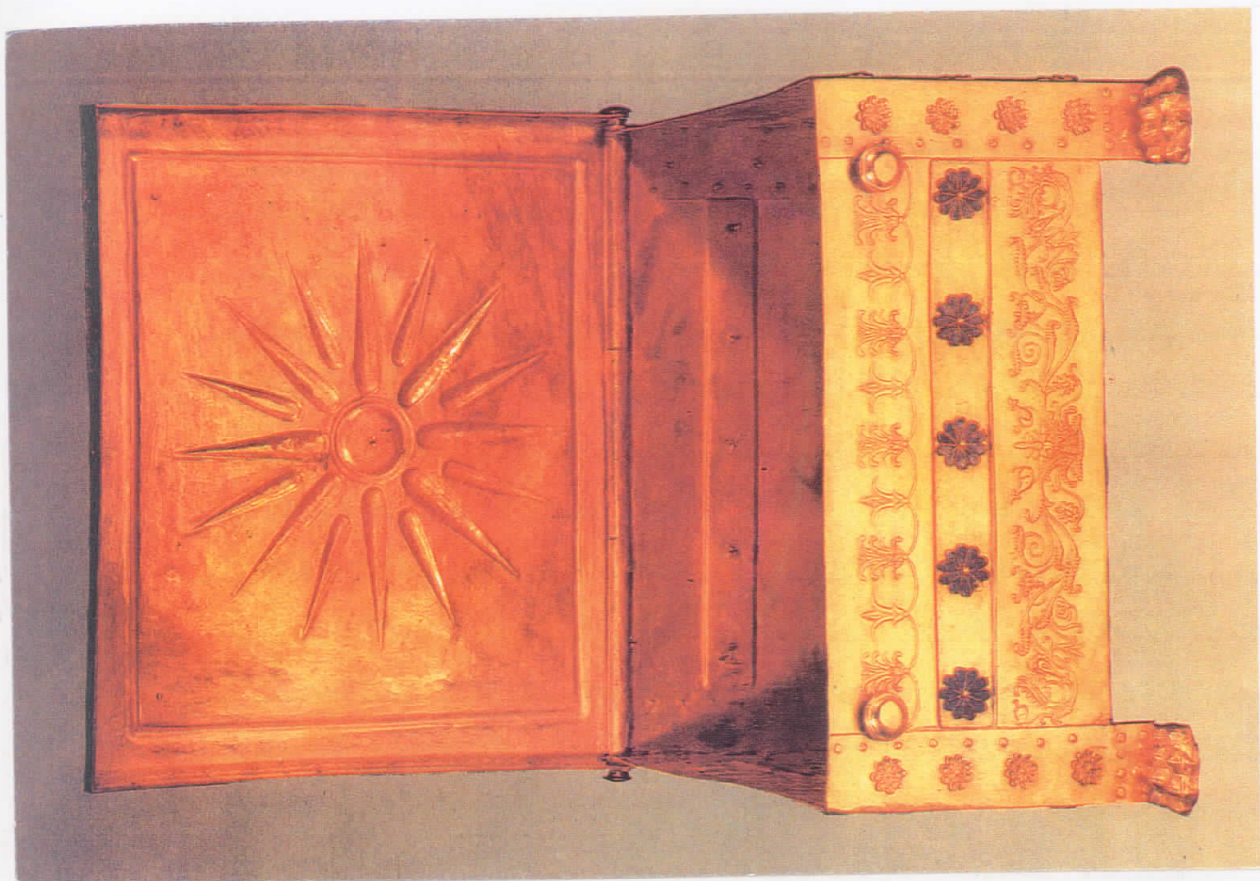
Η ύπαρξη των ερειπίων του ανακτόρου στους πρόποδες του βουνού που υψώνεται νοτιοανατολικά της επισημάνθηκε από το Γάλλο αρχαιολόγο Λεον Χευζέ το 1855, όταν έκανε ερευνητική περιόδια στη Μακεδονία και την Ακαρνία. Εντυπωσιασμένος δημοσίευσε των αποτελεσμάτων της ανασκαφής του, τα μνημεία αυτά έγιναν γνωστά ως «Το ανάκτορο και ο τάφος Παλατίτσας».

Μαρία Τρικαλ.

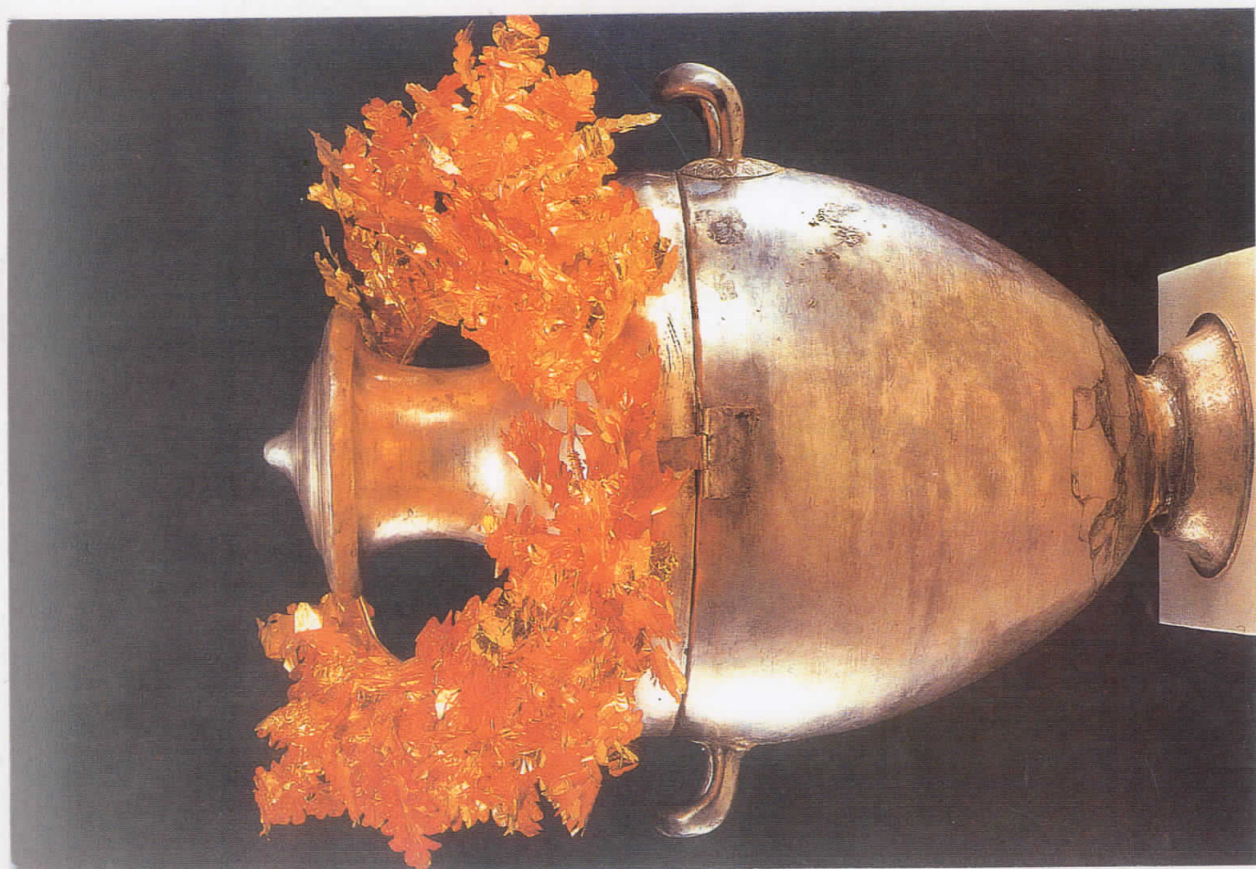

IMATHIA - HELLAS

IMATHIA - HELLAS

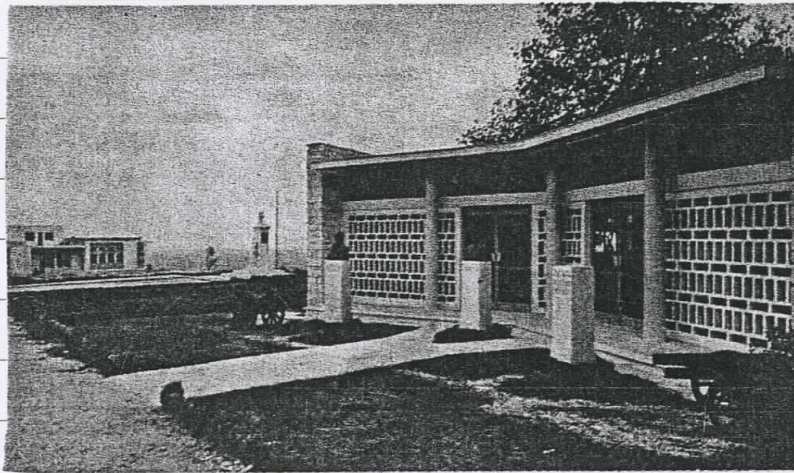

IMATHIA - HELLAS

ΝΑΟΥΣΑ

Νάουσα, Πόλη και έδρα ομώνυμου δήμου και επ. του ν. Ημαθίας. Είναι χτισμένη σε οροπέδιο, στους πρόποδες του Βέρμιο και σε υψόμετρο 360 μ. Απέχει 29 χ.λ.μ. από την Έδεσσα και επίσης 29 χ.λ.μ. από την Βέροια. Έχει έκταση 992 τ. χ.λ.μ. και πληθυσμό 90.138 κατ. (1.992). Περιλαμβάνει 3 οικισμούς (Ν., Ροδακινιά και Σταθμός). Το έδαφός της είναι κατεξοχήν ορεινό και καλύπτεται από καλλιεργούμενες εκτάσεις (96.500 στρ.) βοσκοτόπους (25.000 στρ.) δασώδες εκτάσεις (179.100 στρ.) Διαρρέεται απ' τον ποταμό Αραπίτσα, τα νερά του οποίου καιούν διάφορες βιομηχανικές μονάδες. Η οικονομική ζωή των κατοίκων της Ν. στρέφεται κατεξοχήν στη γεωργική εκμετάλλευση (σιτηρά, καρποί, συμπληρωματικά, αμέλια κ.α.) την κτηνοτροφία και τη βιομηχανία. Στη Ν. ανιστάθηκαν σύγχρονες βιομηχανικές μονάδες, κυρίως κλωστοϋφαντουργίας και επεξεργασίας φρούτων. Τέλος, παρουσιάζει και αυξημένη τουριστική κίνηση. Ιστορικά στοιχεία. Σύμφωνα με πρόσφατες αρχαιολογικές έρευνες, στη θέση της Νάουσας τοποθετείται η αρχαία Μίεζα. Η σημερινή πόλη χτίστηκε μάλλον κατά τη χρονική περίοδο 1420-1493 απ' το στρατηγό του σουλτάνου Μουράτ Β', Χατζή Αχμέτ Εβρενόςογλου. Κατά τη διάρκεια της τουρκοκρατίας είχε αρκετά προνόμια και σχετική αυτονομία, με έδρα βασίλειο. Κατά 19ο αι. αποτέλεσε στόχο του αλλη Πασά των Ιωαννίνων, ο οποίος και την κατέκτησε το 1804 για να την εκκαλώσει όμως το 1819 ύστερα από παρέμβαση του σουλτάνου. Η Ν. είχε μέρος στο μεγάλο ξεσηκωμό

του 1892 με εγκατάσταση, που ξεκινήθηκε το Φεβρουάριο
του 1892 με επικεφαλής τους αρχιτέκτονες Καραϊσκάκης, Γαϊός,
Ραφαηλίδης κ.α. χωρίς όμως θετικό αποτέλεσμα. Η γόλη τελικά
συρράχθηκε και οι κάτοικοι της δώθηκαν με σφαγές.

Σοφία Νάτση

Ναουσαία κόρη: Στο κεφάλι το περίφημο φεσάκι με κάλυμμα χρυσό και φούντα. Κολάνι ασπμένιο στη μέση.

Η σχολή του Αριστοτέλη

στα Ισθμία
Νάουσας

Κοντά στη Νάουσα στη θέση Ισθμία βρίσκεται η αρχαία Μακεδονική πόλη Μιέζα, που το Νυμφαίο της έμεινε στην ιστορία γιατί εκεί δίδαξε ο φιλόσοφος Αριστοτέλης το νεαρό Αλέξανδρο, λίγο μετά τα μέσα του 4ου αιώνα π.Χ.

Αυτό το ιερό των Νυμφών βρίσκεται σε ένα θαυμάσιο τοπίο γεμάτο με πλούσια βλάστηση και πηγαία νερά. Εκεί σώζονται, το σπήλαιο, τα ερείπια των στοών και οι υπόσκιοι περίπατοι του βασιλικού σχολείου. Ανάμεσα σε δύο φυσικά σπήλαια λαξεύτηκε καθέτα ο βράχος προστέθηκε στεγασμένη στοά σε σχήμα Γ.

Ανο και οι ανασκαφές δεν έχουν ολοκληρωθεί ωστόσο ο αρχαιολογικός χώρος είναι επισκέψιμος από το κοινό.

Σε μικρή απόσταση έχουν ανασκαφεί οι περίφημοι μακεδονικοί τάφοι των Λευκαδίων με θαυμάσιες τοιχογραφίες. Ακόμη, οι αρχαιολογικές ανασκαφές έφεραν στο φως και το αρχαίο θέατρο της Μιέζας

Μητσάκη
Κορίνα

ΟΙ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΙ ΤΑΦΟΙ ΤΩΝ ΛΕΥΚΑΔΙΩΝ

Στην περιοχή αυτή βρίσκονται τρεις σημαντικοί Μακεδονικοί Τάφοι, της Κρίστως, του Λύσιωνος και Καλλικλέους και των Ανθεμίων, με θαυμάσιες τοιχογραφίες και επιγραφές.

Η ΣΧΟΛΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ ΣΤΗ ΝΑΟΥΣΑ

Στην περιοχή της Ναούσας βρίσκεται η αρχαία Μίεζα με το θέατρο και η Σχολή του Αριστοτέλη, όπου για τρία χρόνια ο Μέγας Αλέξανδρος διδάχθηκε από τον μεγάλο Έλληνα φιλόσοφο.

Στέφανος

Ο νεολιθικός οικισμός της Νέας
Νικομήδειας

Νεολιθικοί οικισμοί έχουν βρεθεί σχεδόν σε όλη την Ελλάδα. Ο παλιότερος όμως απ' όλους αυσός και μάλιστα γεωργικός, σε ευρωπαϊκό έδαφος, εξακριβώθηκε έξυ από τη Βέροια, στη Νέα Νικομήδεια (παλιά Μηρανιάσσα) Ημαθίας και χρονολογείται στην 7^η χιλιετία π.Χ. Ακόμα, εντοπίστηκαν στο νομό Ημαθίας και άλλοι προϊστορικοί οικισμοί όπως φαίνεται στο χάρτη που ακολουθεί.

Έρχκετα

Τραγούδια της Νάουσας

Του πιδί μας του καλό
ποιος του μάλουσιν αυτό,
μι της μύχας του φτιρός
Έχει ου βασιλιάς κορίτσι,
έχουμε κι' μεις πιδί,
να τ'αφραβουνιάσουμι,
να συμπιθιζιάσουμι.

Μαρία Τρικαλοπούλου

Τρία πουλάκια, αμάν και αζμάν, κι αν κάθου-
νταν σ'εης Νιουούστας το κάστρο-Μακρινίτσα μου,
καημό πόχει η καρδίτσα μου-

Του'να τηράει, αμάν και αζμάν, τα Βουδινά
τ'άλλου τη Σαλονίκη-Μακρινίτσα μου, καημό πόχει
η καρδίτσα μου-

Ένα μήλου, αμάν, κι άλλου μήλου, αμάν,
βράδυασιν και πού θα μείνον.

Του τρίτου του, αμάν κι αζμάν, του μεκρόσιφου
μοιροβλου γάει και Δέει-Μακρινίτσα μου, καημό
πόχει η καρδίτσα μου-

Μας πάησαν, αμάν κι αζμάν, μας χάλασαν
μας πήραν εως γυναίκις-Μακρινίτσα μου, καημό πόχει
η καρδίτσα μου-

Ένα μήλου, αμάν, κι άλλου μήλου, αμάν,
βράδυασιν κι πού θα μείνον.

Κόρη μι τα ζανθιά μαλλιά κι μι τα μαύρα
φρύντια, κατέβα, λέγκου μ', κι άνοιξι, την πόρτα
την καρένια έχου ντυο λόγια να σου ειπώ κι
ντυο να σου μιλήσου χλυκά κι ζαχαρένια,
κατέβα λέγκου μ', κι άνοιξι.

- Δώσε μου, κόρη, φίλημα, δώσε μου μαύρα
μάτια.

- Ξένισα θέλεις φίλημα, σα θέλεις μαύρα
μάτια, κάτσι, αράντισι φλουριά σι μια κλουστή
μιτάξι, παρ'τα κι έλα μια θραντιά κι ένα
Σαββάτου θράδυ.

που ειν'η μόναξ' στην ικκλησιά
κι ου κύρης στου μπαρμπέρη
τα ντυό μ' αδέρφια στον σκουλειό,
σ' ένα χαρτί ντιαβίζουν.

Παρ'τα κι έλα μια θραντιά κι ένα Σαββάτου
θράδυ.

Σωτήρης, Σούμπουρας.

Τραγούδια

Πέντι μήνις πηρπατουσα του χιαλό
χιαλό χια να βρω καλή χυναίκα να
την παντριφτώ. Κι άλλις πέντι έξι έχουμε
του ιβουνό βουνό χια να βρω καλή
χυναίνα να την παντριφτώ. Τώρα βρήκα,
τώρα πήρα κι παντρέφτηκα την καλή
μου παράχχειλα. ω νουρις, κόρημ' να
στρώσεις του κριβάτι μου. Γιέμ κι αυτή
δέν αφουγκράσκιν κι έστρουσε αρχά. Του
βράδ' ήρθιν μιθυσμένος κι την έσφαξιν
του προύι ξανασηκώθκιν κι την έκλιχιν.
- Σήκου πάπια μ' σήκου χήνα μ' σήκου κι
άλλαξι να σιδουν τα παλικάρια χια
να καίχουντι να σιδω κι ζω που 'σ έχω
να σι χάιρουμι!

"Έβχα μάνα κυρά μάνα
έβχα ίδεις του χυλο σ'απουρθ
ω που σε φέρνει πηρδλκίτσα
απ' τουθο ζουχραφισμένη
κι απ' τουν κόσμου τιμημένη!"

*Φεύγοντας απ' την Πουλιάννα.
Departure from the Pouliana quarter.*

*Όλη η μέρα είναι ατέλειωτος χορός.
Dancing continues throughout the day.*

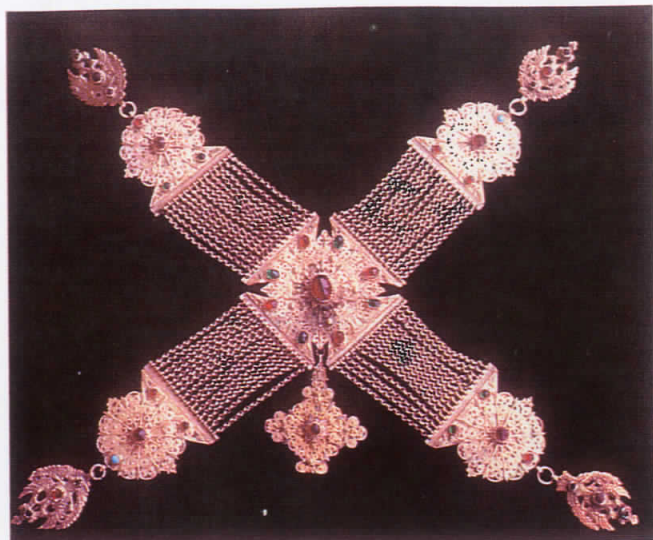
IMATHIA - HELLAS

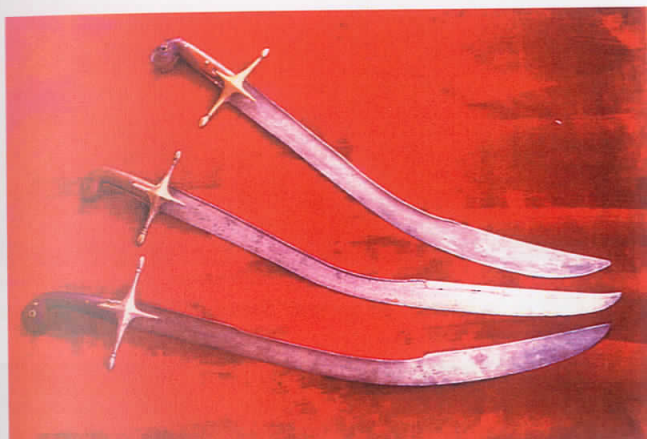
IMATHIA - HELLAS

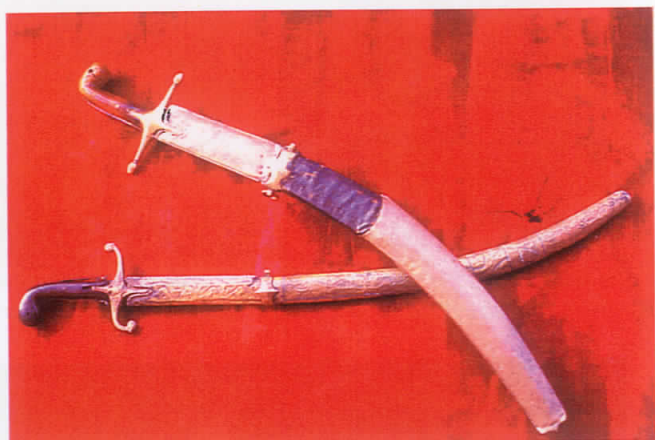
Προσωπάδες του Γιανίτσαρου και της Μπούλας.
The masks or "prosopa" of Yianitsaros and Boula.

Κιουστεκι. Το κύριο κόσμημα της πλάτης του Γιανίτσαρου.
An ornament chain or "kiousteki". This is the principal decoration of the back of Yianitsaros' costume.

Οι πάλες των αγωνιστών της Δευτεριάς.
Swords or "pales" of the freedom fighters.

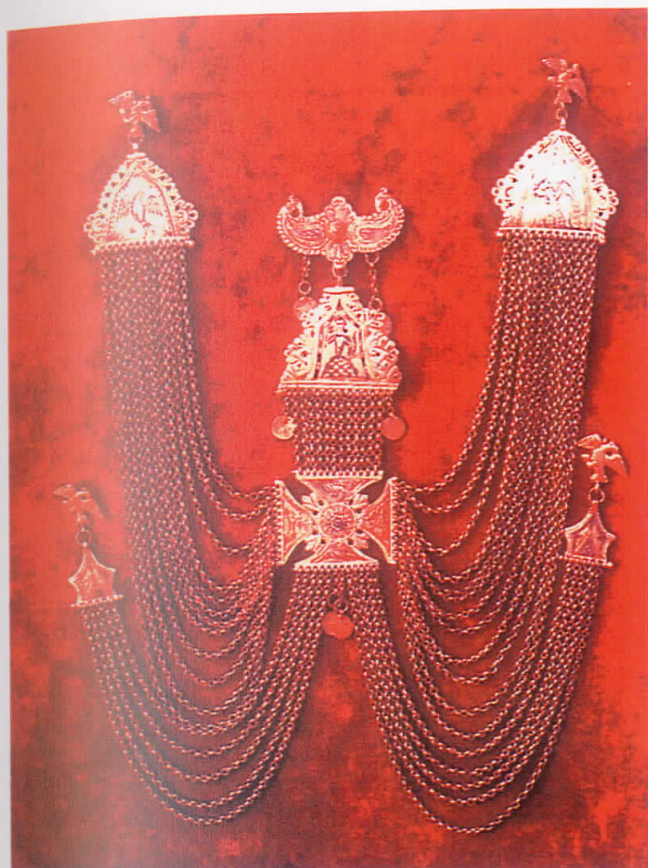
Πάλες αγωνιστών στα θηκάρια τους.
Swords or "pales" in their scabbards.

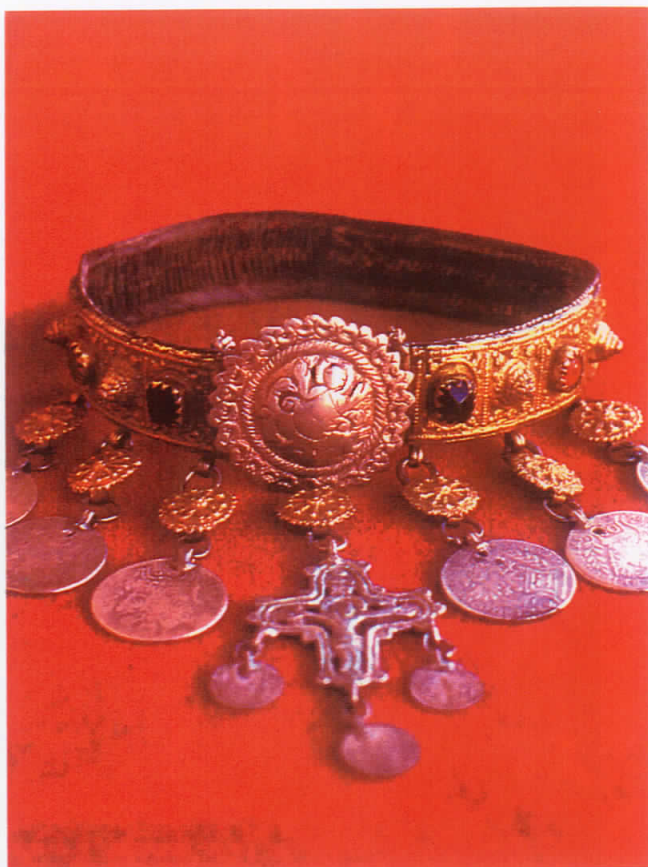
Πίσω όψεις χαμαιλιών. Φέρουν τις ημερομηνίες 1813 και 1837 αντίστοιχα.
Reverse of two amulets or "chamailia" with the dates 1813 and 1837 respectively.

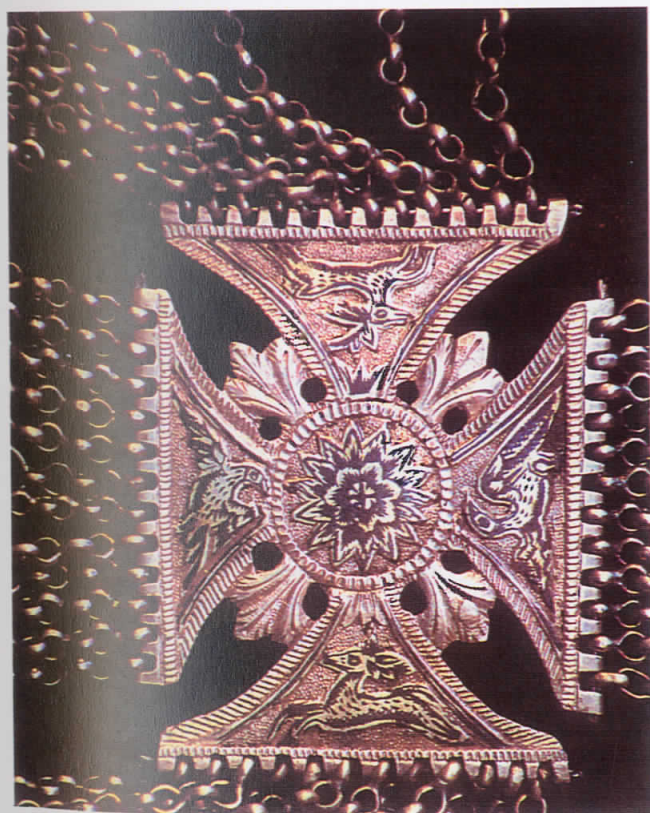
Η πρόσθια όψη του χαμαιλιού με τον έφιππο άγιο Δημήτριο.
Front side of an amulet or "chamaili" bearing the figure of Saint Dimitrios riding a horse.

Κιονοστέκι με παραστάσεις από σαβάτι.
An ornament chain or "kiousteki" bearing representations in nielo.

Γκιουρντανί περιλάιμο.
A necklace or "ghourdani".

Λεπτομέρεια: διακρίνονται το άστρο των Μακεδόνων, τα ελάφια και ορνίθια της Αρτέμιδος.
Detail of an ornament chain or "kiousteki": the star of Macedonia and Artemis' deers and quails are conspicuous.

Λεπτομέρεια: απεικόνιση της Αρτέμιδος.
Detail of an ornament chain or "kiousteki": depiction of Artemis.

IMATHIA - HELLAS

IMATHIA - HELLAS

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

Πόλη της επαρχίας Ημαθίας, του νομού Ημαθίας. Στο δήμο ανήκουν επίσης και οι συνοικισμοί Νησιέλλιο και Σχουαίς.

Η ονομασία Αλεξάνδρεια οφείλεται στο Μ. Αλέξανδρο, ο οποίος είχε στρατοπεδεύσει εκεί πριν ξεκινήσει για τη μεγάλη εκστρατεία του στην Ανατολή. Λέγεται μάλιστα ότι σε κάποια μάχη που έγινε εκεί έπεσε η περικεφαλαία του Μ. Αλεξάνδρου και τη δέδωσαν από τους εχθρούς του οι γυναίκες της πόλης. Ο Μ. Αλέξανδρος επέτρεψε τότε στις γυναίκες της περιοχής να φορούν τη μεταλλική μακεδονική περικεφαλαία. Η παράδοση αυτή έχει επιβιώσει σ' ένα στοιχείο της τοπικής ενδυμασίας των γυναικών της Αλεξάνδρειας, την κατσούλα, όπως λέγεται, που είναι από μίλλινο υφαντό, αλλά στο σχήμα θυμίζει την περικεφαλαία.

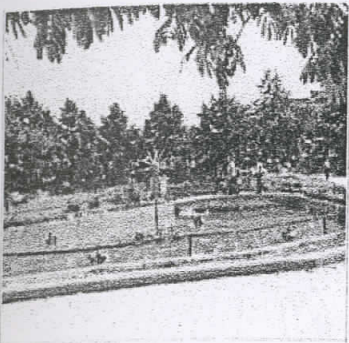
Κατά την εποχή της τουρκοκρατίας, η περιοχή της Αλεξάνδρειας περιλάμβανε χώρω στα 40 χωριά και ονομαζόταν Ρουμλούκι (από το Ρουμ = Ρωμίος και λούκι = τόπος δηλ. Ελληνότοπος).

Από αυτό προκύπτει ότι είχε διατηρήσει την ελληνικότητά της από την αρχαιότητα. Ήταν γνωστή ως περιοχή της οποίας οι κάτοικοι ασχολούνταν συστηματικά με την κτηνοτροφία κατακτών και σ' αυτό προφανώς οφείλεται η ονομασία της Γιδάς.

Στην περιοχή βορειοανατολικά της Αλεξάνδρειας βρέθηκαν αρχαία μαρμάρινα αρχιτεκτονικά μνημεία. Δεν έχουν αρχίσει όμως συστηματικές αρχαιολογικές έρευνες. Κατά τη διάρκεια του Α Βαλκανικού πολέμου, στην Αλεξάνδρεια είχε την έδρα του το Γενικό Επιτελείο Στρατού, που διέθυνε τις πολεμικές επιχειρήσεις για την απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

Η Πλατεία Ελευθερίας με το κεντρικό συντριβάνι της πόλης

Η Αλεξάνδρεια ανήκει σε μια ευρύτερη περιοχή που είναι γνωστή με το όνομα Ρουμλούκι. Η λέξη σημαίνει Ελληνότοπος ή Ελληνοχώρα. Το τοπωνύμιο δόθηκε από τους κατακτητές και φανερώνει την αναγνώριση ως προς τον ελληνικό πληθυσμό που κατοικούσε στην περιοχή. Ρουμλούκι ονομάζεται το τμήμα του κάμπου της Ημαθίας που διασχίζει ο ποταμός Αλιάκμονας και απλώνεται από τα υψώματα της Βέροιας μέχρι το Λουδία και το Θερμαϊκό. Ο πρώτος οικισμός που συναντάμε επί των ορίων του Ρουμλουκιού είναι ο προϊστορικός οικισμός της Νέας Νικομήδειας, οι επόμενοι οικητόρες της περιοχής ήταν οι Βοττιαίοι. Περίπου στα 1150 π.χ. κυριάρχησαν στην περιοχή οι Φρύγες, κατά την περίοδο συνοίκησης των Βοττιαίων με τους Φρύγες εμφανίστηκε ένα άλλο έθνος το οποίο εγκαθίσταται στην περιοχή των ορεινών όγκων των Πιερίων. Πρόκειται για το Δωρικών τε και Μακεδονικόν έθνος. Σιγά-σιγά οι Μακεδόνες απλώθηκαν στην περιοχή. Πρωτεύουσά τους οι Αίγες. Στη θέση πιθανόν της σημερινής Αλεξάνδρειας ήταν η αρχαία Αλωρος. Κατά την διάρκεια της Βυζαντινής εποχής δεν υπάρχουν πολλές πληροφορίες. Η συνήθεια του βυζαντινού κράτους να αμείβει τους στρατιώτες με δωρεές γης δημιουργώντας μια τάξη στρατιωτών-μικροιδιοκτητών. Ένα τέτοιο χωριό στρατιωτών υπήρχε στην περιοχή με το όνομα Κρίτζιστα.

Στην Τουρκοκρατία τα χωριά του Ρουμλουκιού ήταν χωρισμένα σε καζάδες ενώ και εκκλησιαστικά ανήκαν σε διαφορετικές μητροπολεις. Στο κάμπο του Ρουμλουκιού δεν δημιουργήθηκε καμία πόλη. Στα μέσα του 18ου αιώνα αναπτύσσεται δυναμικά ένα κεφαλοχώρι που κατάφερε να γίνει πόλη, πρόκειται για το Γιδά, τη σημερινή Αλεξάνδρεια.

Ο Γιδάς συμμετέχει στην επανάσταση του 1821 με έναν οπλαρχηγό, τον Ζήση Γηδιώτη. Κατά τον Μακεδόνικο Αγώνα 1903-1908 οι κάτοικοι του Γιδά πήραν ενεργό μέρος στην καταδίωξη των κομιτατζήδων και διακρίθηκαν σαν πολεμιστές και τροφοδότες του αγώνα. Στην περιοχή του Ρουμλουκιού έδρασε κατά το 1904 ολιγάριθμο σώμα του καπετάν θεοχάρη Κούγκα ή Γιδιώτη. Η απελευθέρωση της πόλης έγινε από τον Ελληνικό στρατό στις 18 Οκτωβρίου του 1912. Μετά τον Μακεδόνικο αγώνα η Αλεξάνδρεια αναπτύχθηκε με γοργό ρυθμό οικονομικά και πνευματικά.

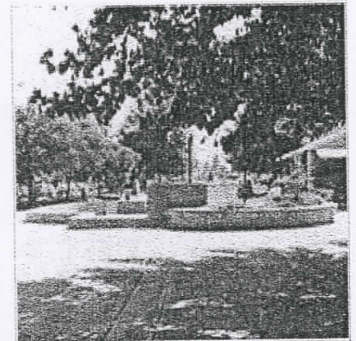
Η πόλη της Αλεξάνδρειας βρίσκεται στο Νομό Ημαθίας, σε βορειοανατολική διεύθυνση και αποτελεί έδρα του ομώνυμου δήμου του Νομού Ημαθίας. Βρίσκεται σε υψόμετρο 10 μέτρων. Ως αυτοτελής κοινότητα αναγνωρίστηκε το 1918 με το αρχικό όνομα Γιδας, ενώ το 1941 αποσπάστηκε από την επαρχία Θεσσαλονίκης και υπάχθηκε στην επαρχία Ημαθίας. Το 1953 μετονομάστηκε σε Αλεξάνδρεια ενώ ως Δήμος εμφανίζεται από το 1948. Σήμερα ο Δήμος συμπεριλαμβάνει τους συνοικισμούς Νησέλι και Σχοινά έχει πληθυσμό 20000 συνολική επιφάνεια 61.693 τετραγωνικά χιλιόμετρα και παρουσιάζει μέση πυκνότητα πληθυσμού 216 κατοίκων ανά τ. χιλιόμετρο.

Η Αλεξάνδρεια απέχει 52 χλμ. από την Θεσσαλονίκη και 33 χλμ από την Βέροια, Βόρεια σε απόσταση 20 χλμ. βρίσκεται η πόλη των Γιαννιτσών. Το οδικό δίκτυο της περιοχής είναι σε αρκετά καλή κατάσταση. Η Αλεξάνδρεια βρίσκεται πολύ κοντά στον άξονα Αθηνών-Θεσσαλονίκης-Ειδομένης. Η σιδηροδρομική διασύνδεση ξεκίνησε το 1894, το τρένο πέρασε από το Γιδά και συνέδεσε την Θεσσαλονίκη με το Μοναστήρι.

Η πόλη αποτελεί ένα σύγχρονο αστικό κέντρο με διοικητικές εξυπηρετήσεις και άλλες αστικές υπηρεσίες, ενώ διαθέτει ένα δυναμικό επιχειρηματικό κέντρο προσφέροντας ένα ευρύ φάσμα εμπορικών καταστημάτων και υπηρεσιών. Η Αλεξάνδρεια δεν παρουσιάζει αρχιτεκτονικά σύνολα, απλά εντοπίζονται διάσπαρτα στην πόλη. Το σπουδαιότερο είναι ο Σιδηροδρομικός σταθμός και το κονάκι του Μεχμέτ Σεφικ Πασά.

Η Αλεξάνδρεια παρουσιάζει έντονη πολιτιστική δραστηριότητα, υπάρχει το Αλεξανδρινό καρναβάλι, ενώ το πολιτιστικό καλοκαίρι (Ημαθιώτικα) γίνεται κατά τον Αύγουστο στο αμφιθέατρο της πόλης. Στην πόλη δραστηριοποιούνται πολλοί πολιτιστικοί σύλλογοι

Ο Δήμος Αλεξάνδρειας με πλυσμό 19.283 κατοίκους (απογραφή 2001), περιλαμβάνει το Δ. Δ. Αλεξάνδρειας με πλυσμό 14.370 κατοίκους, με τους συνοικισμούς Νησέλλιο και Σχοινά, το Δ. Δ. Αβρυσσάκιου με πλυσμό 716 κατοίκους, το Δ. Δ. Λουτρού με πλυσμό 1.298 κατοίκους, το Δ. Δ. Νεοχωρίου με πλυσμό 604 κατοίκους και το Δ. Δ. Νησείου με πλυσμό 1.527 κατοίκους.

Η Πλατεία του Σ. Σταθμού με το συντριβάνι

Ο Σιδηροδρομικός Σταθμός Αλεξάνδρειας

Ο χιονισμένος σταθμός τρένων
στην Αλεξάνδρεια, το μεγάλο
κεφαλοχώρι στον κόλπο της Ημα-
θίας που παλιά είχε το σουρμά
Γίδας. Σήμερα ολοκληρώσκει
αυτή η περιόχηση της απο την
πλοία, παραγωγών των φρούτων
του κόλπου.

Στο χωριό Μελίκη, μέχρι το
1930 οι γυναίκες φορούσαν
πρήφοινες στο κεφάλι το «κατσούλι».
Η παραδοση λέει οτι ο Μέγας Αλεξαν-
δρος σε μια μάχη, πήρε σε θρη-
σκια και οι γυναίκες πολεμήσαν
στο πλευρό του. Μετά τη νίκη ο
Μέγας κατακτητής χάρισε στις
ηρωίδες την περικεφαλαία του
σε ένδειξη σεβασμού για το θάρ-
ρος τους.

Ανδρίας χατζηγεωργίου

Ρουμλούκι: Νυφιάτικη φορεσιά.

Χ. Κωστοπούλου

Νυφιάτικη φορεσιά Μεθίκης.

Νυφιάτικη φορεσιά Αγίου Γεωργίου χωρίς τον κόκκινο πέπλο.